

ESG Нефинансијски извештај - 2024

Nonfinancial - ESG Report 2024

САДРЖАЈ

CONTENT

Изјава менаџмента <i>Management Statement</i>	3
О ESG извештају <i>About the ESG Report</i>	6
Методолошки оквир <i>Methodological Framework</i>	6
Садржај и структура <i>Content and Structure</i>	10
Профил компаније <i>Company Profile</i>	11
Сарадња са кључним заинтересованим странама <i>Collaboration with Key Stakeholders</i>	20
Матрица материјалности <i>Materiality Matrix</i>	21
Е компонента- Животна средина <i>E Component – Environment</i>	24
S компонента- Друштво <i>S Component - Society</i>	42
G компонента- Управљање <i>G Component - Governance</i>	62
Стратешке препоруке аутора <i>Author's Strategic Recommendations</i>	73

Изјава менаџмента

- Data Cloud Technology је млада компанија која је за кратко време освојила високе позиције на ИКТ тржишту пружајући инфраструктурну подршку највишег квалитета дигиталној трансформацији у Србији и региону. Од самог почетка водимо се принципима одрживог пословања. Наши циљеви нису само раст, увећање прихода и профита, већ и друштвено одговорно, транспарентно и етичко управљање које посебну пажњу посвећује бризи о интересима шире заједнице.

Management Statement

- *Data Cloud Technology is a young company that has quickly achieved high positions in the ICT market by providing top-quality infrastructure support for digital transformation in Serbia and the region. From the very beginning, we have been guided by the principles of sustainable business. Our goals are not only growth, increasing revenue, and profit, but also socially responsible, transparent, and ethical management that pays special attention to the interests of the wider community.*

➤ Своју посвећеност заштити животне средине, здрављу и безбедности на раду, као и енергетској ефикасности, потврдили смо недавном имплементацијом ISO 14001, ISO 45001 и ISO 50001. Ови стандарди су уз раме са нашим раније успостављеним сертификацијама ISO 9001 и ISO 27001, док PCI DSS и ISAE 3000 Type II гарантују да наши сервиси испуњавају највише светске стандарде у домену сигурности података и оперативне поузданости. Своје услуге пружамо у Државном дата центру у Крагујевцу, једном од осам у Европи са Tier 4 сертификацијом по стандарду EN 50600, што потврђује да врхунску сигурност и перформансе пружамо на начин који је одржив и друштвено одговоран.

Са поносом представљамо **свој ESG извештај као прва српска компанија у државном власништву** која се опредељује за овај вид необавезног, нефинансијског извештавања. Извештај представља искорак и још једну потврду наше усмерености ка пословању у коме иновације иду руку под руку са бригом о људима и планети.

➤ *We have demonstrated our commitment to environmental protection, health and safety at work, as well as energy efficiency, through the recent implementation of ISO 14001, ISO 45001, and ISO 50001. These standards are alongside our previously established certifications, ISO 9001 and ISO 27001, while PCI DSS and ISAE 3000 ensure that our services meet the highest global standards in data security and operational reliability. We provide our services at the State Data Center in Kragujevac, one of eight in Europe with Tier 4 certification according to EN 50600, which confirms that we provide top security and performance in a sustainable and socially responsible manner.*

*We proudly present **our ESG report as the first Serbian state-owned company** to opt for this type of voluntary, non-financial reporting. The report represents a step forward and another confirmation of our focus on doing business where innovation goes hand in hand with care for people and the planet.*

„Доступност, увек и свуда!“

"Доступност, увек и свуда" мото је нашег бизнис концепта. Остварујемо га са нескривеном амбицијом да уз своје запослене, partnере и клијенте, заједно градимо будућност у којој је успех дефинисан не само пословним резултатима већ и позитивним утицајем на свет око нас.

"Available. Anytime, Anywhere!"

This is our business concept. We pursue it with an unmistakable ambition, working alongside our employees, partners, and clients to build a future where success is defined not only by business results but also by the positive impact we create in the world around us.

О ESG ИЗВЕШТАЈУ

ABOUT THE ESG REPORT

МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР

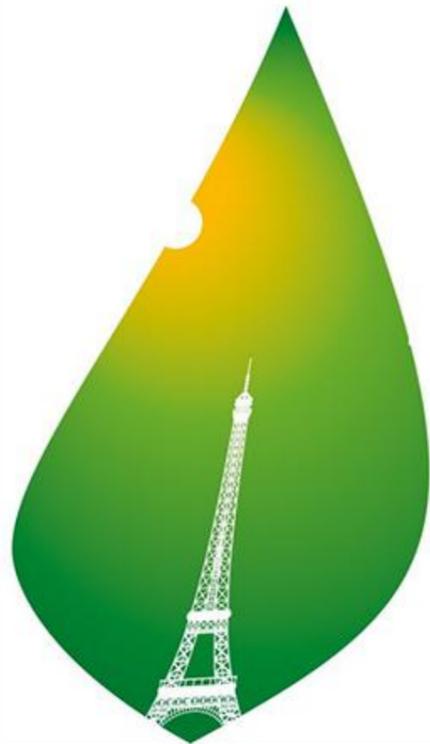
Концепт одрживости је широк и варира међу различитим секторима и културама, али је његова основна идеја иста: осигурање дугорочне добробити како за људе, тако и за планету. Најчешће цитирана дефиниција одрживости потиче од Комисије УН за животну средину и развој: "Одрживи развој је развој при коме се потребе данашњице задовољавају на начин да се не угрози могућност да будуће генерације задовоље своје потребе". Дакле, циљ је постићи равнотежу између економских, друштвених и еколошких циљева, усмеравајући појединце, организације и владе према усвајању пракси које обезбеђују функционалност и отпорност система на дужи рок.

ESG (Environmental, Social, and Governance) оквир представља кључан алат за организације које желе да процене своје пословање у контексту одрживости. Пружа структурирани приступ разумевању како компаније утичу на животну средину, друштво и властите управљачке праксе. Принципи ESG-а фокусирају се на дугорочни, одрживи раст интеграцијом одговорности према животној средини, друштвене равнотеже и транспарентног, етичког управљања у пословне стратегије и операције.

METHODOLOGICAL FRAMEWORK

The concept of sustainability is broad and varies across different sectors and cultures, but its core idea remains the same: ensuring long-term well-being for both people and the planet. The most commonly cited definition of sustainability comes from the UN Commission on Environment and Development: "Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs." Thus, the goal is to achieve a balance between economic, social, and environmental objectives, guiding individuals, organizations, and governments toward adopting practices that ensure the functionality and resilience of systems over the long term.

The ESG (Environmental, Social, and Governance) framework is a key tool for organizations that wish to assess their operations in the context of sustainability. It provides a structured approach to understanding how companies impact the environment, society, and their own governance practices. The principles of ESG focus on long-term, sustainable growth by integrating environmental responsibility, social balance, and transparent, ethical governance into business strategies and operations.

COP21 • CMP11
PARIS 2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

Париски споразум, усвојен на COP21 конференцији у Паризу децембра 2015. године, представља глобални миленијумски тренутак у борби против климатских промена, истичући значај заједничке акције за одрживу и отпорну будућност. Споразум је поставио амбициозан циљ да се глобално загревање ограничи на испод 2°C у односу на преиндустријске нивое, с аспирацијом да се достигне циљ од 1,5°C. Овај циљ наглашава озбиљне последице прекорачења тих граница, посебно за угрожене популације и екосистеме. Споразум такође ставља акценат на ублажавање климатских промена, смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште (GHG) и постизање нето нулте емисије до 2050. године, као и на унапређење стратегија адаптације које омогућавају прилагођавање климатским утицајима и изградњу отпорности на све учесталије екстремне временске догађаје и подизање нивоа мора.

Кључна компонента Париског споразума јесте принцип Националних доприноса (NDC), према којем свака земља развија, комуницира и ажурира свој план за акцију у вези са климатским променама, постављајући циљеве који одражавају њене специфичне способности и околности. Овај децентрализовани приступ омогућава глобалну сарадњу, уз поштовање националних контекста. Додатно, Глобална процена остварења представља кључну ставку која прати заједнички напредак ка постизању дугорочних климатских циљева, осигуравајући одговорност земаља за њихове доприносе.

The Paris Agreement, adopted at the COP21 conference in Paris in December 2015, represents a global milestone in the fight against climate change, emphasizing the importance of collective action for a sustainable and resilient future. The agreement set an ambitious goal to limit global warming to below 2°C above pre-industrial levels, with the aspiration to reach the 1.5°C target. This goal highlights the severe consequences of exceeding these limits, particularly for vulnerable populations and ecosystems. The agreement also emphasizes climate change mitigation, reducing greenhouse gas (GHG) emissions, achieving net-zero emissions by 2050, and enhancing adaptation strategies that allow for adjustment to climate impacts and the building of resilience to increasingly frequent extreme weather events and rising sea levels.

A key component of the Paris Agreement is the principle of Nationally Determined Contributions (NDCs), under which each country develops, communicates, and updates its climate action plan, setting goals that reflect its specific capabilities and circumstances. This decentralized approach enables global cooperation while respecting national contexts. Additionally, the Global Stocktake serves as a critical mechanism that monitors collective progress toward achieving long-term climate goals, ensuring accountability of countries for their contributions.

Вођена циљевима одрживог развоја, у жељи да на транспарентан начин прикаже све активности и допринос заједници и окружењу, компанија 'Data Cloud Technology' д.о.о. Крагујевац (DCT) представља ESG извештај (Извештај о одрживом пословању) за 2024. годину. Захваљујући напредним техникама праћења и мерења резултата, DCT је у могућности да кроз процес извештавања прецизно вреднује свој учинак у материјално значајним аспектима одрживости и обезбеди свеобухватни приказ својих утицаја на животну средину и друштво.

Циљ ESG извештаја је да смањи асиметрију информација између компаније и тржишта, информише заинтересоване стране, омогући боље управљање ризиком и изгради позитивну репутацију. Поред транспарентности пословања, мотив за ESG извештавање је и изградња поверења у пословање компаније. Одлука менаџмента DCT да приступи изради Нефинансијског ESG извештаја за 2024. годину резултат је проактивног приступа пословању и жеље да се сагледа тренутно стање предузећа кроз ESG принципе и показатеље.

На тај начин, DCT пружа пример другим предузећима из индустрије и јавног сектора, прати захтеве великих Клијената у ланцу снабдевања, и предњачи у имплементацији стандарда модерног и одрживог пословања. Кључна запажања ESG извештаја, као пресека тренутног стања (AsIs), представиће основу за израду ESG стратегије и инкорпорирање ESG принципа у стратешка документа предузећа. Овај процес омогућава предузећу да изгради резилијентне пословне праксе које се могу прилагодити изазовима будућности, обезбеђујући поуздане и респонсивне механизме за суочавање са друштвеним и еколошким питањима.

Такође, ово ће омогућити предузећу да развија инклузивне стратегије које узимају у обзир интересе свих заинтересованих страна, чиме се постиже дугорочни успех и одрживост.

На крају, инкорпорирање ESG принципа у стратешка документа доприноси стварању агилних пословних модела који брзо реагују на промене тржишта и регулативе, чинећи организацију спремном да се прилагоди и искористи нове прилике за раст и развој (ToBe).

Guided by the goals of sustainable development and with the desire to transparently showcase all activities and contributions to the community and the environment, the company 'Data Cloud Technology' Ltd. Kragujevac (DCT) presents its ESG report (Sustainability Report) for the year 2024. Thanks to advanced techniques for tracking and measuring results, DCT is able to accurately assess its performance in materially significant aspects of sustainability through the reporting process and provide a comprehensive overview of its impacts on the environment and society.

The goal of the ESG report is to reduce the information asymmetry between the company and the market, inform stakeholders, enable better risk management, and build a positive reputation. In addition to business transparency, the motivation for ESG reporting is also to build trust in the company's operations. DCT's management decision to undertake the preparation of a Non-Financial ESG Report for 2024 is the result of a proactive approach to business and the desire to assess the current state of the company through ESG principles and indicators.

In this way, DCT sets an example for other businesses in the industry and the public sector, meets the requirements of large clients in the supply chain, and leads the way in implementing modern and sustainable business standards. The key findings of the ESG report, as a snapshot of the current state (AsIs), will serve as the foundation for developing the ESG strategy and incorporating ESG principles into the company's strategic documents. This process allows the company to build resilient business practices that can adapt to future challenges, ensuring reliable and responsive mechanisms for addressing social and environmental issues.

Additionally, it will enable the company to develop inclusive strategies that consider the interests of all stakeholders, thereby achieving long-term success and sustainability.

Ultimately, the incorporation of ESG principles into strategic documents contributes to the creation of agile business models that quickly respond to market changes and regulations, making the organization ready to adapt and seize new opportunities for growth and development (ToBe).

- Информације садржане у ESG извештају се презентују кроз три главна типа организационих одговорности: еколошку, друштвену и кроз перформансе корпоративног управљања (Environmental, Social, Governance – ESG), сматрају се важним делом стратегије DCT и веома су битне за јачање односа са стејкхолдерима, јер утичу на перформансе компаније.

ESG извештај за 2024. годину представља први извештај који је током свог пословања конципирао DCT. Полазну основу представљали су глобални циљеви одрживог развоја, али и стандарди GRI (Global Reporting Initiative – GRI), Директива о извештавању о корпоративној одрживости (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD – Directive 2022/2464), односно Европски стандарди извештавања о одрживости (European Sustainability Reporting Standards - ESRS), пракса извештавања у Републици Србији у области информационих технологија.

- *The information contained in the ESG report is presented through three main types of organizational responsibilities: environmental, social, and corporate governance performance (Environmental, Social, Governance – ESG). These are considered an important part of DCT’s strategy and are crucial for strengthening relationships with stakeholders, as they influence the company’s performance.*

The ESG report for 2024 represents the first report conceptualized by DCT during its operations. The starting foundation for the report was the global sustainable development goals, as well as the standards of the GRI (Global Reporting Initiative – GRI), the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD – Directive 2022/2464), and the European Sustainability Reporting Standards (ESRS), alongside reporting practices in the Republic of Serbia in the field of information technology.

> Структура и садржај

У процесу креирања извештаја, компанија се руководила превасходно циљевима одрживог развоја, принципима материјалности и интересима заинтересованих страна, настојећи да на јасан и прегледан начин представи теме које су се издвојиле као материјално значајне, како из угла компаније тако и из угла заинтересованих страна. Такође, анализирајући утицаје, ризике и могућности, компанија је са подједнаком пажњом разматрала директне и индиректне утицаје свог пословања на одрживи развој, фокусирајући се на развој ESG стратегије.

Извештај је подељен на три основне целине

Е компонента – Животна средина;
 S компонента – Друштво;
 G компонента – Корпоративно управљање.

Поред наведених целина, уводни део је посвећен профилу компаније, док ће у последњем делу пажња бити усмерена на активности праћења (follow-up) за 2025. годину и стратешке препоруке.

> Structure and Content

In the process of creating the report, the company was primarily guided by the sustainable development goals, the principles of materiality, and the interests of stakeholders, striving to clearly and transparently present topics that emerged as materially significant, both from the company's perspective and the perspective of stakeholders. Additionally, by analyzing impacts, risks, and opportunities, the company carefully considered both the direct and indirect effects of its operations on sustainable development, focusing on the development of the ESG strategy.

The report is divided into three main sections:

*E Component – Environment
 S Component – Society
 G Component – Corporate Governance*

In addition to these sections, the introductory part is dedicated to the company profile, while the final section will focus on follow-up activities for 2025 and strategic recommendations.

ПРОФИЛ КОМПАНИЈЕ

COMPANY PROFILE

- > Data Cloud Technology д.о.о. Крагујевац је компанија коју је основала Влада Републике Србије 17.12.2020. године, ради пружања услуга информационог друштва у условима слободног тржишта и у складу са принципима једнакости привредних субјеката на тржишту.
- > *Data Cloud Technology Ltd. Kragujevac is a company established by the Government of the Republic of Serbia on December 17, 2020, with the aim of providing information society services in a free market environment, in line with the principles of equality among economic entities in the market.*

➤ Наша компанија послује у оквиру Државног Дата центра (ДДЦ) у Крагујевцу који представља најсавременији објект овог типа у региону и намењен је чувању података и опреме.

Комплекс ДДЦ се простире на 4ха и чине га два објекта од укупно око 14.000m², са предвиђеном инсталационом снагом у пуном капацитету од 14MW и капацитетом од 1080 рек ормана. Објект је пројектован, изграђен и њиме се управља по највишим техничким и безбедносним стандардима.

Сертификован је у класу 4 по међународном стандарду за дата центре – EN 50600 Class4 (TIA Tier 4). Сертификат потврђује доступност наших сервиса од 99.995%, чиме је ДДЦ сврстан у групу од само осам дата центара у Европи који гарантују највиши ниво безбедности и поузданости података и сервиса.

➤ *Our company operates within the State Data Centre (DDC) in Kragujevac, which represents the most advanced facility of this type in the region, designed for data storage and equipment housing.*

The DDC complex spans 4 hectares and consists of two buildings with a total area of approximately 14,000 m², featuring a full operational capacity of 14 MW and a capacity of 1,080 racks. The facility has been designed, constructed, and is operated according to the highest technical and security standards.

It is certified as Class 4 under the international data centre standard EN 50600 (TIA Tier 4). This certification guarantees the availability of our services at 99.995%, placing the DDC among only eight data centres in Europe that ensure the highest level of data security and service reliability.

Услуге које пружамо

The services we provide

Colocation - Сервис колокације омогућава компанијама да изнајме физички простор за смештај својих сервера и мрежне опреме у професионално управљаном окружењу Државног дата центра. Обезбеђујемо неопходну инфраструктуру (напајање, хлађење, физичку безбедност као и брзе мрежне конекције). Ова услуга омогућава корисницима да избегну трошкове изградње и одржавања сопствених дата центара, уз већу поузданост и скалабилност.

Colocation - *The colocation service enables companies to lease physical space for housing their servers and networking equipment within a professionally managed environment of the State Data Center. We provide the necessary infrastructure, including power supply, cooling, physical security, and high-speed network connections. This service allows users to avoid the costs of building and maintaining their own data centers, while ensuring greater reliability and scalability.*

Cloud service - Дигитална услуга која клијентима омогућава приступ серверским ресурсима (складиште, рачунарска снага и апликације) преко интернета. Ресурси су хостовани на инфраструктури DCT-а у Државном дата центру, а услугу нудимо по моделу IaaS (Infrastructure as a Service). Са аспекта клијента, предности су висока флексибилност и скалабилност изнајмљених ресурса, као и смањење трошкова ИТ инфраструктуре јер се плаћање врши по потрошњи.

Cloud Service - *A digital service that provides clients with access to server resources (storage, computing power, and applications) over the internet. The resources are hosted on DCT's infrastructure in the State Data Center, and the service is offered under the IaaS (Infrastructure as a Service) model. From the client's perspective, the advantages include high flexibility and scalability of the leased resources, as well as reduced IT infrastructure costs due to the pay-as-you-go pricing model.*

SOC-as-a-Service – Услуга која омогућава клијентима да обезбеде своју ИТ инфраструктуру кроз централизовано праћење (24/7), детекцију проблема и одговор на безбедносне инциденте, без потребе за великим интерним тимовима и скупом инфраструктуром. Коришћењем напредних алата за корелацију догађаја, анализу претњи и оркестрацију одговора, обезбеђујемо заштиту у сваком тренутку. Наше услуге укључују детекцију упада, анализу малвера, управљање безбедносним догађајима и интеграцију са постојећим системима корисника.

SOC-as-a-Service – *A service that allows clients to secure their IT infrastructure through centralized monitoring (24/7), threat detection, and response to security incidents, without the need for large internal teams and expensive infrastructure. By using advanced event correlation tools, threat analysis, and response orchestration, we ensure protection at all times. Our services include intrusion detection, malware analysis, security event management, and integration with the client's existing systems.*

Escrow Service – Услуга безбедног депоновања Source Code-а. Нудимо највиши индустријски стандард заштите мреже, уз врхунске технологије за складиштење података, чиме је Source Code заштићен од нежељених догађаја.

Услуга безбедног депоновања source code-а подразумева:

1. Manual Precision - надгледање процеса депоновања и валидације, чиме се елиминише ризик од грешака и осигурава тачност.
2. Stringent Standards – усклађеност процеса са најстрожим стандардима, укључујући ISO сертификацију и напредне безбедносне протоколе попут ригорозне енкрипције, чиме гарантујемо највиши ниво заштите.
3. Safe, Accessible Storage - депоновани source code чува се у високосигурном, редундантном окружењу које задовољава најстроже захтеве за доступност и поузданост.

Escrow Service – A secure source code escrow service. We offer the highest industry standard in network protection, utilizing state-of-the-art data storage technologies to ensure the source code is protected against unforeseen events.

The secure source code escrow service includes:

1. Manual Precision – Monitoring the deposition and validation process, eliminating the risk of errors and ensuring accuracy.
2. Stringent Standards - Process compliance with the strictest standards, including ISO certification and advanced security protocols such as rigorous encryption, guaranteeing the highest level of protection.
3. Safe, Accessible Storage - Deposited source code is stored in a highly secure, redundant environment that meets the most stringent availability and reliability requirements.

Поред тога DCT пружа и следеће, **ДОДАТНЕ УСЛУГЕ:**

Connectivity – Услуга поузданог и безбедног повезивања различитих система, мрежа, апликација и корисника у складу са специфичним потребама клијента.

Hands and Eyes – Услуга техничке подршке инжењера DCT-а на локацији у дата центру где је смештена опрема клијента. Подразумева замену опреме, поновно покретање система или физичко решавање проблема са серверима и мрежном опремом, на захтев и у име клијента.

BAAS (Backup As A Service) - Услуга која клијентима омогућава безбедно слање и чување резервних копија података у Cloud-у. Обезбеђује аутоматско прављење резервних копија, сигурност података, као и могућност брзог опоравка у случају губитка података услед системских грешака, напада или других непредвиђених околности.

DCT also provides the following ADDITIONAL SERVICES:

Connectivity – A service providing reliable and secure connectivity between various systems, networks, applications, and users, tailored to the specific needs of the client.

Hands and Eyes – A technical support service by DCT engineers on-site at the data centre where the client's equipment is housed. This includes replacing equipment, rebooting systems, or physically resolving issues with servers and networking equipment, upon request and on behalf of the client.

BAAS (Backup As A Service) – A service that enables clients to securely send and store data backups in the cloud. It ensures automatic backups, data security, and the ability to quickly recover in case of data loss due to system errors, attacks, or other unforeseen circumstances.

- Компанија Data Cloud Technology је имплементирала интегрисани систем менаџмента у складу са стандардима који се односе на управљање квалитетом, затим безбедношћу информација, заштитом на раду, заштитом животне средине и енергетском ефикасношћу (ISO 9001, ISO 27001, ISO 14001, ISO 45001 и ISO 50001).

Физичком безбедношћу управљамо у складу са стандардом PCI DSS, а највиши квалитет наших сервиса додатно потврђује сертификат по стандарду ISAE 3000 Type II.

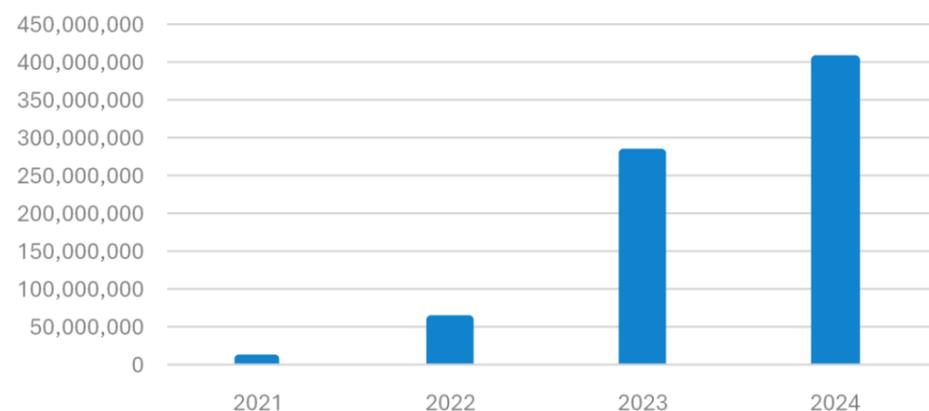
- *Data Cloud Technology has implemented an integrated management system in accordance with standards related to quality management, information security, occupational health and safety, environmental protection, and energy efficiency (ISO 9001, ISO 27001, ISO 14001, ISO 45001, and ISO 50001).*

We manage physical security in accordance with the PCI DSS standard, and the highest quality of our services is further confirmed by the ISAE 3000 Type II certification.

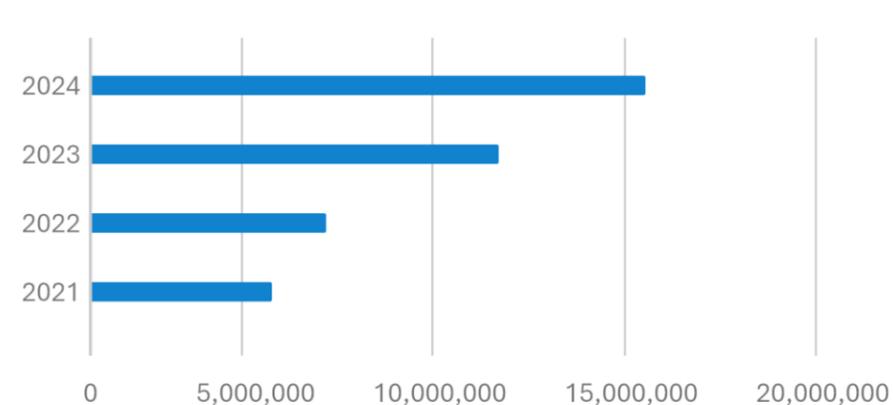
➤ За мање од 5 година постојања наша компанија се виоско позиционирала на ИКТ тржишту и **постала препознатљива као један од носећих стубова инфраструктурне подршке дигиталној трансформацији друштва.**

➤ *In less than 5 years of existence, our company has positioned itself highly in the ICT market **and has become recognized as one of the key pillars of infrastructure support for the digital transformation of society.***

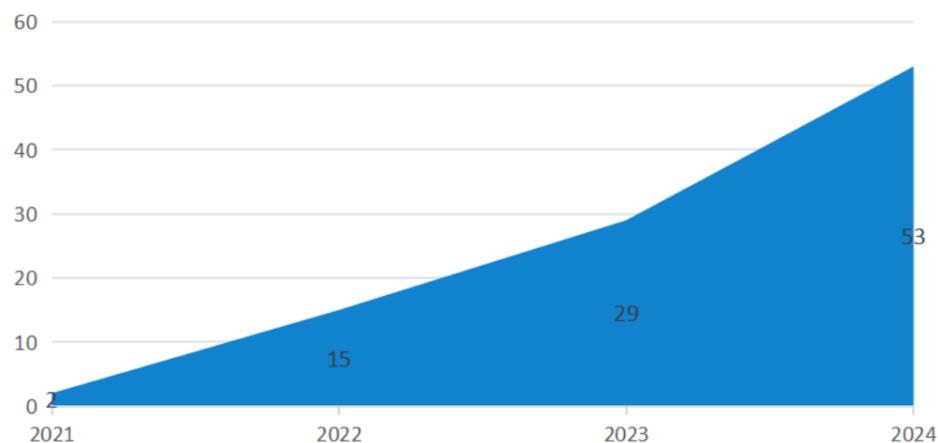
Укупни приходи (RSD) // Total revenue

Нето добитак (RSD) // Net profit

Број запослених // Number of employees

➤ Наши клијенти су реномиране домаће и стране компаније из свих грана привреде. Истичемо лидере ИКТ тржишта у областима инфраструктуре, телекомуникација и развоја софтвера, затим финансијске институције из банкарског и сектора осигурања. Такође, значајан број наших клијената орејнтисани су производно или на пружање услуга.

Долазак Oracle-а (2022.), као првог Hyperscaler-а међу корисницима наших услуга, свакако је обележио први четворогодишњи циклус нашег пословања.

Све наведено, уз чињеницу да су партнери Data Cloud Technology водеће светске компаније ИТ сектора: Microsoft, IBM, VMware и Veeam, квалификује нашу компанију међу лидере ИКТ тржишта југоисточне Европе.

➤ Данило Савић, директор DCT - Data Cloud Technology, добитник је престижне награде TOP 100 CIO за утицај на развој ИКТ-а у Србији у 2023. години.

Поводом доделе награде, Савић је истакао да је посебно поносан на ову престижну награду јер долази од стручне заједнице. Нагласио је да награда није само одраз личног успеха, већ и рада целог тима који предводи.

➤ *Our clients are renowned domestic and international companies from all sectors of the economy. We highlight leaders in the ICT market in the areas of infrastructure, telecommunications, and software development, as well as financial institutions from the banking and insurance sectors. Additionally, a significant number of our clients are oriented towards manufacturing or service provision.*

The arrival of Oracle (2022), as the first hyperscale among our service users, certainly marked the first four-year cycle of our business operations.

All of the above, along with the fact that Data Cloud Technology's partners include leading global IT companies such as Microsoft, IBM, VMware, and Veeam, qualifies our company as one of the leaders in the ICT market of Southeast Europe.

➤ *Danilo Savić, Director of DCT - Data Cloud Technology, is the recipient of the prestigious TOP 100 CIO award for his impact on the development of ICT in Serbia in 2023.*

On the occasion of receiving the award, Savić emphasized that he is particularly proud of this prestigious recognition as it comes from the professional community. He highlighted that the award is not only a reflection of personal success but also the work of the entire team he leads.

ORACLE

 Microsoft

IBM

 vmware™

VEEAM

Наша ВИЗИЈА је да, кроз перманентно иницирање иновативних решења у ИТ технологијама, предводимо (градимо) одрживу дигиталну стварност, доприносимо успеху партнера и подстичемо развој привреде и заједнице.

*Our **VISION** is to lead (build) a sustainable digital reality through the continuous initiation of innovative IT solutions, contribute to the success of our partners, and stimulate the development of the economy and community.*

Наша МИСИЈА је да као одговорни лидер у ИТ технологијама доносимо најсавременија, иновативна решења и врхунску експертизу у циљу обезбеђења потпуне сигурности података за наше клијенте.

*Our **MISSION** is to be a responsible leader in IT technologies, bringing the most advanced, innovative solutions and top-notch expertise to ensure complete data security for our clients.*

Наш МОТО је: „Доступност, увек и свуда!“

Our MOTTO is: "Available. Anytime, Anywhere!"

➤ DCT послује у складу са циљевима одрживог развоја балансирајући социјалне, еколошке и финансијске циљеве. Усмеравањем својих операција према овим вредностима, DCT осигурава да су пословни поступци не само економски одрживи, већ и друштвено одговорни и еколошки одрживи. Овај холистички приступ побољшава репутацију DCT као компаније која вреднује своје заинтересоване стране и широку заједницу, обезбеђујући континуирану подршку неопходну за дугорочну одрживост. Кроз ове напоре, DCT осигурава да операције испуњавају највише стандарде корпоративне одговорности, док истовремено задовољава потребе својих заинтересованих страна и заједнице у којој послује.

Уско повезан са принципима одрживости који заговарају уравнотежен приступ социјалним, еколошким и финансијским циљевима је концепт Social License to Operate (SLO).

SLO је постао кључни оквир за управљање ризицима, наглашавајући значај одржавања континуираног прихватања пословања компаније од стране њених заинтересованих страна, запослених и шире јавности. Усклађивањем својих операција са овим принципима, предузеће гради поверење са својим заинтересованим странама, смањује ризике и обезбеђује дугорочну подршку.

Поверење и међусобно поштовање представљају темељ Social License to Operate, којим DCT учвршћује своју улогу одговорног лидера у индустрији, додатно јачајући своје ESG иницијативе.

DCT такође препознаје значај усвајања вишеслојног приступа социјалној прихватљивости. Разумејући да SLO подразумева различите нивое прихватања – од социо-политичког прихватања од стране доносилаца политика, до прихватања заједнице од стране локалних заинтересованих страна и ширег тржишног прихватања – DCT може да се носи са сложеностима стицања и одржавања свог друштвеног имиџа. Осигуравајући да су сви ови слојеви прихватања покривени, DCT гради чврсту основу подршке за свој рад, чиме побољшава своју дугорочну одрживост и успех.

➤ *DCT operates in line with the sustainable development goals, balancing social, environmental, and financial objectives. By aligning its operations with these values, DCT ensures that its business practices are not only economically sustainable but also socially responsible and environmentally sustainable. This holistic approach enhances DCT's reputation as a company that values its stakeholders and the broader community, ensuring the ongoing support necessary for long-term sustainability. Through these efforts, DCT ensures that its operations meet the highest standards of corporate responsibility while simultaneously meeting the needs of its stakeholders and the community in which it operates.*

Closely linked to the principles of sustainability, advocating a balanced approach to social, environmental, and financial goals, is the concept of a "Social License to Operate" (SLO).

SLO has become a key framework for risk management, emphasizing the importance of maintaining the continuous acceptance of the company's operations by its stakeholders, employees, and the wider public. By aligning its operations with these principles, the company builds trust with its stakeholders, reduces risks, and secures long-term support.

Trust and mutual respect form the foundation of the Social License to Operate, through which DCT strengthens its role as a responsible leader in the industry, further enhancing its ESG initiatives.

DCT also recognizes the importance of adopting a multi-layered approach to social acceptability. Understanding that SLO involves different levels of acceptance – from socio-political acceptance by policymakers to community acceptance by local stakeholders and broader market acceptance – DCT is able to navigate the complexities of gaining and maintaining its social image. By ensuring that all these layers of acceptance are covered, DCT builds a solid foundation of support for its operations, thereby improving its long-term sustainability and success.

САРАДЊА СА КЉУЧНИМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СТРАНАМА

COLLABORATION WITH KEY STAKEHOLDERS

➤ DCT у процесу пословног одлучивања узима у обзир интересе кључних заинтересованих страна. Редовно преиспитује пословне активности, и у складу са интересима и потребама компаније и окружења обавља своју делатност. Кроз процес дијалога и континуираног преиспитивања својих стратегија ради се на унапређењу позитивног утицаја на окружење, уз сталну тежњу ка задовољењу потреба клијената.

Кључне заинтересоване стране нису само оне које су тренутно повезане са пословањем DCT, већ и све оне које у будућности могу имати утицај на пословање, као и на које DCT такође, може имати утицај. Руководећи се тиме, циљ топ менаџмента је да сваке године ажурира и евалуира листе кључних заинтересованих страна. Поред запослених и менаџмента, као интерних заинтересованих страна, на овој листи се налазе купци, добављачи, државне институције, медији и непрофитне организације.

➤ *In its business decision-making process, DCT considers the interests of key stakeholders. The company regularly reviews its business activities and, in line with the interests and needs of both the company and the surrounding environment, carries out its operations. Through dialogue and continuous reassessment of its strategies, DCT works to enhance its positive impact on the environment, while consistently striving to meet customer needs.*

Key stakeholders are not only those currently connected with DCT's operations, but also those who may have an impact on the business in the future, as well as those on whom DCT may also have an impact. Guided by this, the top management's goal is to update and evaluate the list of key stakeholders each year. In addition to employees and management as internal stakeholders, this list includes customers, suppliers, government institutions, the media, and non-profit organizations.

Сарадња са кључним заинтересованим странама, као и подаци прикупљени од њих доприносе релевантности, тачности и транспарентности, омогућавајући упоредивост, проверљивост и јасноћу информација презентованих у ESG извештају. Циљ је да се одразе ставови различитих заинтересованих страна у будућој ESG стратегији и извештавању предузећа DCT, усаглашавајући циљеве компаније са њиховим очекивањима, доприносећи одговорном и инклузивном доношењу одлука. Прикупљени подаци омогућавају DCT-у да процени своје операције и стратегије у контексту циљева одрживости, додатно унапређујући посвећеност компаније одговорном пословању у погледу животне средине и друштва.

Collaboration with key stakeholders, as well as the data collected from them, contributes to the relevance, accuracy, and transparency of the information presented in the ESG report, enabling comparability, verifiability, and clarity. The goal is to reflect the views of various stakeholders in DCT's future ESG strategy and reporting, aligning the company's objectives with their expectations, and contributing to responsible and inclusive decision-making.

The collected data enables DCT to assess its operations and strategies in the context of sustainability goals, further enhancing the company's commitment to responsible business practices concerning the environment and society.

МАТРИЦА МАТЕРИЈАЛНОСТИ

MATERIALITY MATRIX

- Идентификација материјалних тема за израду ESG Извештаја започела је анализом карактеристика пословног окружења и процесом утврђивања позитивних и негативних двосмерних утицаја које компанија остварује на природно и друштвено окружење. Ово је укључивало идентификацију и објективно оцењивање утицаја, ризика и могућности. У разговору са менаџментом и кључним стејкхолдерима креирана је листа материјалних тема.

Свако питање одрживости је разматрано кроз упитник са именованим представником заинтересованих страна, а фокус је био на идентификацији утицаја, ризика и могућности на нивоу подтеме у оквиру сваке ESG компоненте. Упитник су попунила 84 представника заинтересованих страна, од тога одговори запослених чине једну половину анкетираних, а одговори екстерних заинтересованих страна (купци, добављачи, представници државних институција, медија и непрофитних организација) другу половину укупног броја.

Листа материјалних тема је приоритизована ангажовањем поменутих заинтересованих страна, кроз оцењивање важности тема на скали од 1 до 5.

- *The identification of material topics for the preparation of the ESG Report began with an analysis of the business environment and a process of determining the positive and negative two-way impacts that the company has on the natural and social environment. This involved identifying and objectively evaluating impacts, risks, and opportunities. Through discussions with management and key stakeholders, a list of material topics was created.*

Each sustainability issue was examined through a questionnaire with a designated representative of the stakeholders, focusing on identifying impacts, risks, and opportunities at the sub-topic level within each ESG component. The questionnaire was completed by 84 stakeholders, with responses from employees making up half of the surveyed group, and responses from external stakeholders (customers, suppliers, representatives of government institutions, media, and non-profit organizations) making up the other half.

The list of material topics was prioritized by engaging the aforementioned stakeholders, through the evaluation of the importance of topics on a scale from 1 to 5.

Животна околина
Environment

Запослени и управљање
Employees and management

Тржиште
Market

Very significant

Веома значајно

Internal perspective

Интерна перспектива

Significant

Значајно

Significant
Značajno

External perspective
Eksterna perspektiva

Very significant
Veoma značajno

Усаглашеност са законом и прописима
Compliance with laws and regulations

Квалитет и безбедност услуге
Service quality and safety

Усаглашеност са плановима и стратешким циљевима
Compliance with plans and strategic goals

Управљање и етика
Management and ethics

Антикорупција
Anti-corruption

Поштовање људских и радних права
Respect for human and labor rights

Приступ компаније запошљавању, напредовању и бенефитима
The company's approach to employment, advancement and benefits

Енергетска ефикасност
Energy efficiency

Подршка образовању
Support for education

Брига о интересима пословних партнера
Caring for the interests of business partners

Безбедност и здравље на раду
Safety and health at work

Могућност за пословни развој и обуке
Opportunity for business development and training

Присутност на тржишту
Market presence

Директни и економски утицај
Direct and economic impact

Доступност и транспарентност информација
Accessibility and transparency of information

Подршка култури
Support for culture

Подизање свести о животној средини
Raising awareness about environment

Заштита конкуренције
Protection of competition

Подршка спорту
Support for sport

Подршка рањивим групама
Support for vulnerable groups

Циркуларна економија
Circular economy

Загађење вода – Заштита вода
Water pollution - Water protection

Отпад
Waste

Климатске промене – GHG емисије (емисије са ефектом стаклене баште)
Climate change – GHG emissions (greenhouse gas emissions)

Коришћење потенцијално опасних супстанци у производном процесу
Use of potentially hazardous substances in the production process

Екосистем
Ecosystem

Загађење земљишта
Soil pollution

Биодиверзитет
Biodiversity

Кроз комуникацију са заинтересованим странама, утврђено је да су већина подтема у оквиру компоненте S и G веома значајне, док када је у питању компонента E као најзначајније подтеме извојиле су се **енергетска ефикасност, климатске промене и циркуларна економија**.

*Through communication with stakeholders, it was determined that the majority of sub-topics within the S and G components are considered highly significant. As for the E component, the most important sub-topics identified were **energy efficiency, climate change, and the circular economy**.*

- Као најважније теме рангиране су оне које су као приоритети препознати у пословању DCT:
- *The most important topics were ranked based on those recognized as priorities in DCT's operations:*

- (1.) **Квалитет и безбедност услуге**
Service quality and safety
- (2.) **Усаглашеност са законом и прописима**
Compliance with laws and regulations
- (3.) **Антикорупција**
Anti-corruption

ENVIRONMENTAL

Е КОМПОНЕНТА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Трансформисање конвенционалних начина пословања и понашања компанија који су штетни по животну средину, у еколошки прихватљивије приступе, захтева суштинско разумевање окружења и утицаја пословања компанија на животну средину. Управо полазећи од наведеног, DCT препознаје и мери утицај који пословање компаније има на животну средину и сходно томе дефинише активности за смањење тог утицаја. Имајући у виду да је загађење животне средине један од највећих глобалних проблема, DCT се константно труди да пронађе начине за одрживије пословање. Да са пуно пажње приступа питањима животне средине говори и чињеница да је током 2024. године имплементирала стандард ISO 14001 и ISO 50001. Стратегија животне средине почиње од едукације запослених и наставља се кроз свакодневне активности унутар и ван DCT.

Transforming conventional business practices and behaviors that are harmful to the environment into more environmentally friendly approaches requires a fundamental understanding of the environment and the impact of business operations on it. Starting from this premise, DCT recognizes and measures the impact that the company's operations have on the environment and, accordingly, defines activities to reduce that impact. Given that environmental pollution is one of the biggest global issues, DCT constantly strives to find ways to operate more sustainably. The fact that the company implemented ISO 14001 and ISO 50001 standards during 2024 is a testament to its careful approach to environmental issues. The environmental strategy begins with employee education and continues through daily activities both within and outside of DCT.

Климатске промене, енергетска ефикасност

Climate change, energy efficiency

Климатске промене представљају изазов за готово сваки аспект глобалне економије и захтевају реакције друштва како би се избегли негативни исходи по заједницу. У складу са глобалним изазовима које представљају климатске промене, DCT препознаје важност и хитност преласка на одрживе праксе производње и потрошње.

DCT подржава иницијативе као што је Европски зелени договор и тежи трансформацији ка ресурсно-ефикасној и конкурентној економији с нултом нето емисијом гасова са ефектом стаклене баште до 2050. године.

Напори DCT усаглашени су са Национално утврђеним доприносима Републике Србије према Оквирној конвенцији Уједињених Нација о промени климе и Париском споразуму.

Као резултат, DCT настоји да разуме и управља својим GHG ризицима како би обезбедио дугорочан успех у конкурентном пословном окружењу и брзо се адаптирао на текуће и будуће националне или регионалне климатске политике.

Један од корака ка томе јесте Обрачун директних (Scope 1) и индиректних (Scope 2 и Scope 3) емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Алати за прорачун коришћени у овом извештају доступни су на веб страници Иницијативе за GHG протокол (www.ghgprotocol.org). Ови алати пружају упутства корак по корак и електронске радне листове за израчунавање емисије GHG из одређених извора или индустрија. Алати су у складу са онима које је предложио Међународни Панел о климатским променама (IPCC). Обрачун емисија гасова са ефектом стаклене баште у ESG извештају је урађен са циљем пружања увида компанији о GHG емисијама, али и у циљу доношења одлука и стратегија у циљу смањења емисија.

Climate change presents a challenge to nearly every aspect of the global economy and requires social responses to avoid negative outcomes for communities. In line with the global challenges posed by climate change, DCT recognizes the importance and urgency of transitioning to sustainable production and consumption practices.

DCT supports initiatives such as the European Green Deal and strives for a transformation towards a resource-efficient and competitive economy with net-zero greenhouse gas emissions by 2050.

DCT's efforts are aligned with the Nationally Determined Contributions of the Republic of Serbia under the United Nations Framework Convention on Climate Change and the Paris Agreement.

As a result, DCT strives to understand and manage its GHG risks in order to ensure long-term success in a competitive business environment and quickly adapt to ongoing and future national or regional climate policies.

One of the steps towards this is the accounting of direct (Scope 1) and indirect (Scope 2 and Scope 3) greenhouse gas emissions.

The calculation tools used in this report are available on the website of the Greenhouse Gas (GHG) Protocol Initiative (www.ghgprotocol.org). These tools provide step-by-step guidance and electronic worksheets for calculating GHG emissions from specific sources or industries. The tools are in line with those recommended by the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). The calculation of greenhouse gas emissions in the ESG report was done with the aim of providing the company with insights into GHG emissions, as well as to support decision-making and strategies aimed at reducing emissions.

УГЉЕН-ДИОКСИД

CARBON DIOXIDE

➤ Пре него што је DCT приступио обрачуна емисија угљен-диоксида, било је неопходно одредити границе своје организације. Границе приликом обрачуна емисија представљају оквир до ког се процењују емисије гасова са ефектом стаклене баште у односу на структуру организације и њене оперативне активности. Границе се дефинишу како би се идентификовали релевантни оперативни процеси и извори емисија који ће бити укључени у процену рада, кохерентног и доследног тумачења резултата, у складу са постављеним циљевима.

Након што је DCT одредио своје организационе границе у терминима операција које поседује или контролише, приступио је постављању својих оперативних граница. Ово укључује идентификацију емисија повезаних са његовим радом, категоришући их на директне и индиректне емисије. DCT консолидаује своје GHG емисије приступом контроле, при чему укључује 100% GHG емисија из операција над којима има оперативну контролу.

➤ *Before DCT began reporting carbon dioxide emissions, it was necessary to define the boundaries of its organization. These boundaries represent the framework within which greenhouse gas emissions are assessed in relation to the organization's structure and operational activities. Boundaries are defined to identify relevant operations and emission sources that will be included in the assessment, ensuring a coherent and consistent interpretation of the results, in line with the set goals*

After determining its organizational boundaries in terms of the operations it owns or controls, DCT proceeded to set its operational boundaries. This includes identifying emissions related to its operations, categorizing them into direct and indirect emissions, and choosing the 'scope' it will consider for reporting indirect emissions from Scope 3. DCT consolidates its GHG emissions using a control approach, including 100% of the GHG emissions from operations over which it has operational control.

У оквиру оперативних граница, а у складу са захтевима **GHG Протокола**, укључене су следеће врсте емисија:

*Within the operational boundaries, and in accordance with the requirements of the **GHG Protocol**, the following types of emissions are included:*

➤ **Scope 1** – Директне емисије: све директне емисије које произилазе из активности које организација поседује или контролише.

Scope 1 – Direct emissions: all direct emissions resulting from activities that the organization owns or controls.

➤ **Scope 2** – Индиректне емисије од купљене енергије: емисије које настају као резултат производње енергије коју организација купује и користи.

Scope 2 – Indirect emissions from purchased energy: emissions that occur as a result of the production of energy that the organization purchases and uses.

➤ **Scope 3** – Емисије из других извора: укључује губитке у електричној енергији у вези са емисијама у Scope 2 (3.3) и upstream емисије од потрошње горива у вези са емисијама у Scope 1 (3.3). Ове емисије су дефинисане у Scope 3, према GHG протоколу.

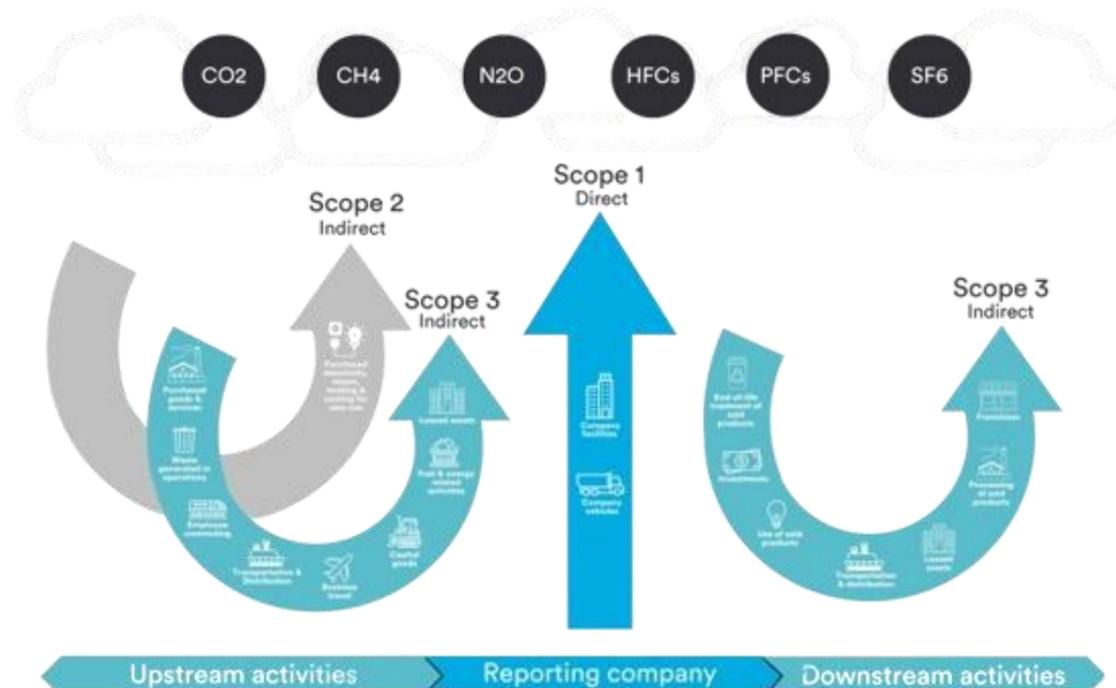
Scope 3 - Losses in electrical energy related to emissions in Scope 2 (3.3) and upstream emissions from fuel consumption related to emissions in Scope 1 (3.3). These emissions are defined in Scope 3, according to the GHG protocol.

Инвентар GHG емисија за 2024. годину је припремљен у складу са методологијом препорученом у GHG Протоколу ("Accounting and Corporate Reporting Standard of the Greenhouse Gas Protocol"), према следећој формули:

$$t\text{ CO}_2e = \text{Подаци о активности} \times \text{Емисиони фактор}$$

The inventory of GHG emissions for the year 2024 has been prepared in accordance with the methodology recommended in the GHG Protocol ("Accounting and Corporate Reporting Standard of the Greenhouse Gas Protocol"), using the following formula:

$$t\text{ CO}_2e = \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor}$$

Tabela 1 u nastavku daju podatke o aktivnostima i faktorima emisije za svaku aktivnost po lokacijama. Metode koje se koriste za izračunavanje emisija su jasno definisane u poslednjoj koloni.

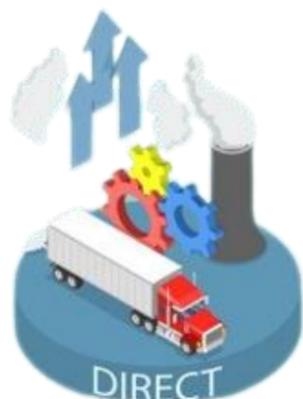
Table 1 below provides data on activities and emission factors for each activity by location. The methods used for calculating emissions are clearly defined in the last column.

Имајући у виду да прорачун емисија из Scope 3 не представља обавезу приликом извештавања о емисијама, у конкретном случају је вршена само калкулација активности из Scope 3 која произилази из индиректних емисија Scope 2 (потрошња електричне енергије) и директних емисија Scope 1 (потрошња горива). Компанија DCT види велики изазов у прорачуну емисији из Scope 3 у извештајима за наредне године.

Considering that the calculation of emissions from Scope 3 is not a requirement for emissions reporting, in this specific case, only the calculation of Scope 3 activities arising from indirect emissions of Scope 2 (electricity consumption) and direct emissions of Scope 1 (fuel consumption) has been carried out. DCT company sees a significant challenge in calculating Scope 3 emissions in reports for the upcoming years.

ТИП ЕМИСИЈЕ TYPE OF AIR EMISSION		ПОДАЦИ О АКТИВНОСТИМА ACTIVITY DATA		ЕМИСИОНИ ФАКТОР EMISSION FACTOR		МЕТОДОЛОГИЈА METHODOLOGY			
ДИРЕКТНЕ ЕМИСИЈЕ SCOPE 1 DIRECT EMISSIONS SCOPE 1		МОБИЛНЕ ЕМИСИЈЕ MOBILE EMISSIONS		ПОТРОШЊА ГОРИВА ВОЗИЛА VEHICLE FUEL CONSUMPTION		DEFRA, 2024 DEFRA, 2024		ПОТРОШЊА ГОРИВА x ФАКТОР ЕМИСИЈЕ FUEL CONSUMPTION x EMISSION FACTOR	
ИНДИРЕКТНЕ ЕМИСИЈЕ SCOPE 2 INDIRECT EMISSIONS SCOPE 2		КУПЉЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА PURCHASED ELECTRICITY		<p>ПРЕМА ЛОКАЦИЈИ ACCORDING TO LOCATION</p> <p>ПРЕМА ТРЖИШТУ ACCORDING TO MARKET</p>		<p>ПРАВИЛНИК RULE BOOK</p> <p>➤ Електрична енергија купљена од Електродистрибуције Србије Electricity purchased from Elektrodistribucija Srbija</p> <p>AIB2024 AIB2024</p> <p>➤ Преостали микс електричне енергије из националне публикације The remaining electricity mix from the national publication</p>		<p>КУПЉЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА x ФАКТОР ЕМИСИЈЕ PURCHASED ELECTRICITY x EMISSION FACTOR</p> <p>КУПЉЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА x ФАКТОР ЕМИСИЈЕ PURCHASED ELECTRICITY x EMISSION FACTOR</p>	
ОСТАЛЕ ИНДИРЕКТНЕ ЕМИСИЈЕ SCOPE 3 OTHER INDIRECT EMISSIONS SCOPE 3		ГОРИВО И АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ЕНЕРГИЈУ FUEL AND ENERGY-RELATED ACTIVITIES		ГУБИЦИ У ПРЕНОСУ И ДИСТРИБУЦИЈИ TRANSMISSION AND DISTRIBUTION LOSSES		ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ ELECTRICITY DISTRIBUTION OF SERBIA		УКЉУЧЕНИ СУ ГУБИЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ДИСТРИБУТИВНОМ СИСТЕМУ INCLUDES ELECTRICITY LOSSES IN THE DISTRIBUTION SYSTEM	

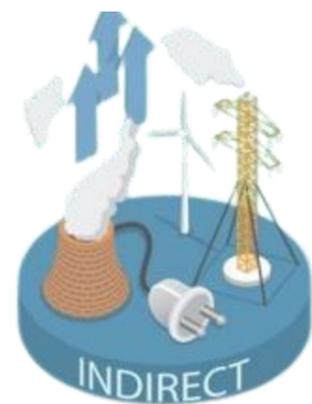
Tabela 1 Direktne i indirektne emisije za lokaciju
Table 1 Direct and indirect emissions for the location

SCOPE 1

Scope 1 емисије обухватају директне емисије које настају као последица сагоревања фосилних горива, процесне емисије, емисије услед цурења расхладних флуида и емисије настале сагоревањем горива за потребе транспорта. У Scope 1 биће укључене емисије настале сагоревањем течних горива у моторним возилима компаније. За потребе службених возила на годишњем нивоу се потроши 5103 литара дизел горива и 4896 литара бензина. На основу података о потрошњи горива, као и усвојене вредности коефицијената емисије за утрошене енергенте, добијени су резултати приказани у Табели 2.

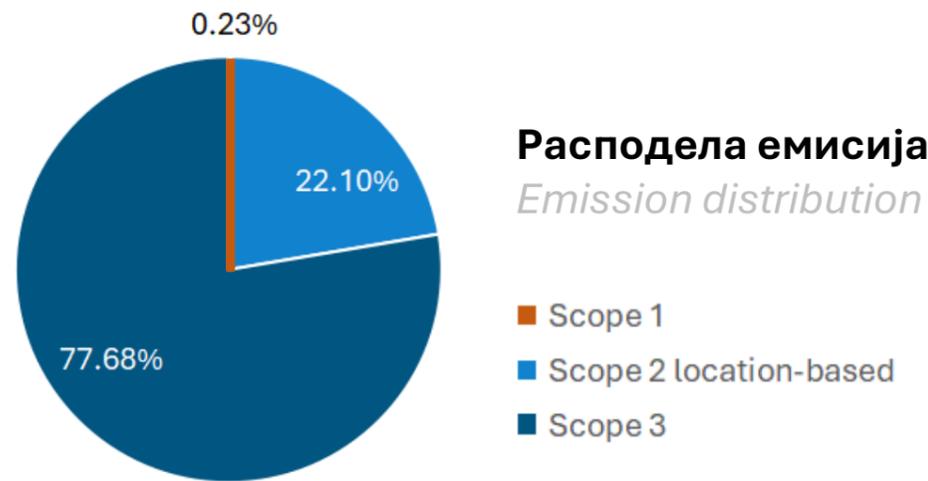
Scope 1 emissions include direct emissions resulting from the combustion of fossil fuels, process emissions, emissions from refrigerant leakage, and emissions from fuel combustion for transportation purposes. Scope 1 will include emissions resulting from the combustion of liquid fuels in the company's motor vehicles. For official vehicles, 5,103 liters of diesel fuel and 4,896 liters of gasoline are consumed annually. Based on fuel consumption data, as well as the adopted emission factor values for the consumed energy sources, the results shown in Table 2 have been obtained.

SCOPE 2

Scope 2 обухвата све емисије настале као последица потрошње купљене енергије (електрична енергија, пара, топлотна или расхладна енергија). Компанија троши електричну енергију за напајање ИТ опреме (преко 50 одсто укупне потрошње електричне енергије), за хлађење ИТ опреме и административни део. Потрошња електричне енергије варира на дневном нивоу, али на основу доступних рачуна за електричну енергију, компанија на годишњем нивоу потроши 7139264,88kWh електричне енергије из мреже Електродистрибуције Србије. На основу података о потрошњи електричне енергије, као и усвојене вредности коефицијента емисије за електричну енергију, добијени су резултати приказани у Табели 2. Према GHG протоколу када је у питању електрична енергија, неопходно је извештавати на два начина, и то на основу коефицијената емисије локације (location-based) и коефицијената емисије заснованих на тржишно доступним снабдевачима електричне енергије (market-based).

Scope 2 covers all emissions resulting from the consumption of purchased energy (electricity, steam, thermal or cooling energy). The company consumes electricity to power IT equipment (over 50% of total electricity consumption), to cool IT equipment, and for administrative purposes. Electricity consumption varies on a daily basis, but based on available electricity bills, the company consumes 7,139,264.88kWh of electricity annually from the Elektrodistribucija Srbije network. Based on electricity consumption data and the adopted emission factor values for electricity, the results shown in Table 2 have been obtained. According to the GHG Protocol, when it comes to electricity, reporting is required in two ways: based on location-based emission factors and market-based emission factors derived from commercially available electricity suppliers.

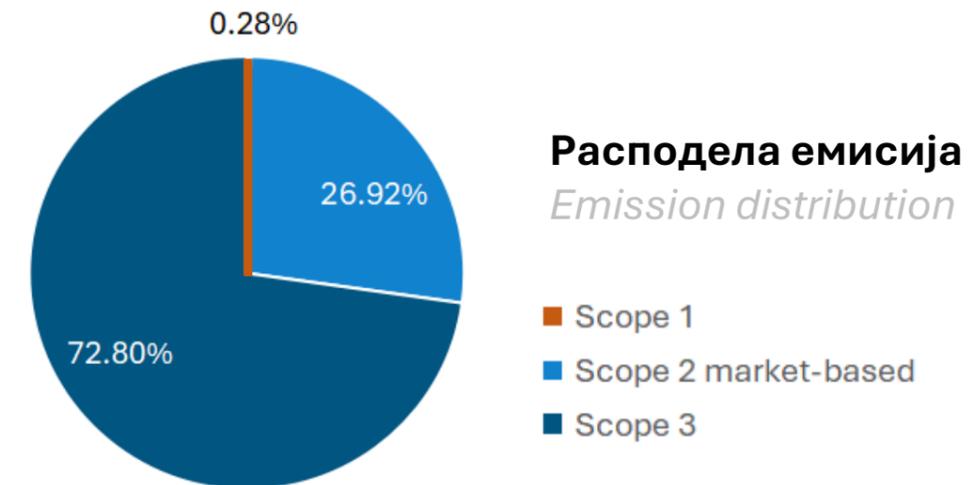
Слика. Расподела емисија за случај извештавања о емисијама купљене електричне енергије према location-based коефицијентима

Figure. Distribution of emissions for the case of reporting on emissions from purchased electricity based on location-based coefficients.

Емисија CO ₂ у тонама по јединици пословних прихода за 2024. годину: CO ₂ emissions in tons per unit of business revenue for 2024:	
Укупно (location-based) CO ₂ у тонама / Укупни приходи Total (location-based) CO ₂ in tons / Total revenues	0.000025
Укупно (market-based) CO ₂ у тонама / Укупни приходи Total (market-based) CO ₂ in tons / Total revenues	0.000020

Референца за праћење и мерење прогреса у наредним годинама је Однос укупне емисије и остварених прихода

The reference for tracking and measuring progress in the coming years is the ratio of total emissions to achieved revenue.

Слика. Расподела емисија за случај извештавања о емисијама купљене електричне енергије према market-based коефицијентима

Figure. Distribution of emissions for the case of reporting on emissions from purchased electricity based on market-based coefficients.

Категорија / Category	CO ₂ у тонама / in tons
Мобилни извори / Mobile sources	23,02
Укупно / Total Scope 1	23,02
Купљена електрична енергија (location based) Purchased electricity (location based)	7846,05
Купљена електрична енергија (market-based) Purchased electricity (location based)	6035,90
Укупно / Total Scope 2 (location based)	7846,05
Укупно / Total Scope 2 (market-based)	6035,90
Активности повезане са енергијом и горивом Energy and fuel-related activities	2231,95
Укупно / Total 3	2231,95
Укупно / Total (location-based)	10101,02
Укупно / Total (market based)	8290,87

Tabela 2 Pojedinačne emisije za svaki Scope i ukupne emisije kompanije
Table 2 Individual emissions for each Scope and total company emissions

Глобални изазови доносе многе неизвесности попут климатских промена, екстремних временских услова, загађења и губитка биодиверзитета. Компанија DCT препознаје важност преласка на одрживе праксе производње. У том смислу, подржавамо иницијативе као што су Европски зелени договор, Париски споразум, и усклађујемо наше пословање са Национално утврђеним доприносима Републике Србије према Оквирној конвенцији Уједињених Нација о промени климе и Париском споразуму, са циљем смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште за 33% до 2030. године у односу на преиндустријски ниво. Пословну активност спроводимо у складу са Законима и Регулативама Републике Србије, који се тичу животне средине, попут Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије (Сл. Гласник бр 40/2021). Климатске промене не заобилазе ни Републику Србију, а међу најкритичнијим је глобални раст температуре (антропогени утицаји се посебно издвајају). Овакви процеси се негативно одражавају на здравље запослених, али и оперативне трошкове. Компанија је идентификовала најкритичније ризике од климатских промена:

- Глобално загревање које чини кључне локације неекономичним;
- Велике олује или снажни ветрови који оштећују кључну инфраструктуру;
- Поплаве великих размера;
- Негативан имиџ због утицаја на глобалне климатске промене у контексту потрошње велике количине енергије која није из обновљивих извора.

Global challenges bring many uncertainties such as climate change, extreme weather conditions, pollution, and biodiversity loss. DCT recognizes the importance of transitioning to sustainable production practices. In this regard, we support initiatives such as the European Green Deal, the Paris Agreement, and align our business with the Nationally Determined Contributions of the Republic of Serbia under the United Nations Framework Convention on Climate Change and the Paris Agreement, with the aim of reducing greenhouse gas emissions by 33% by 2030 compared to pre-industrial levels. We carry out our business activities in compliance with the Laws and Regulations of the Republic of Serbia regarding the environment, such as the Law on Energy Efficiency and Rational Use of Energy (Official Gazette No. 40/2021). Climate change also affects the Republic of Serbia, with the global temperature rise being one of the most critical issues (anthropogenic impacts are particularly significant). These processes negatively affect the health of employees and operational costs. The company has identified the most critical climate change risks:

- Global warming making key locations uneconomical;
- Large storms or strong winds damaging critical infrastructure;
- Large-scale floods;
- Negative image due to the impact on global climate change in the context of high energy consumption not sourced from renewable energy.

! РИЗИЦИ

Ризици су идентификовани, евидентирани и оцењени у оквиру Регистра ризика. Проблематиком се бави Риск тим који је формиран одлуком директора. Наведени ризици су ниско оцењени комбинацијом процене вероватноће да ће се догодити и процене утицаја који би имали на пословне процесе и организацију. У оквиру кључних контрола у примени констатовано је следеће: DCT и Државни дата центар су инфраструктурно позиционирани тако да ови ризици немају значајан утицај на нормалан рад. Ово практично значи испуњење широког сета критеријума за избор локације дата центра, по међународном стандарду за дата центре EN 50600, који су подељењени на глобалне и локалне.

GLOBALNI Стогодишња историја локације без разорних земљотреса;
Стогодишња историја локације без великих поплава;
Минимална удаљеност од примарне локације (Београд) од минимум 100km;
Географска позиција на различитом турском подручју у односу на примарну локацију.

LOKALNI Минимална удаљеност 400m од фабрике хемијске индустрије, одлагалишта отпада;
Минимална удаљеност 800m од железнице, аутопута, војне базе итд.
Минимална удаљеност 1600m од аеродрома, фабрике војне индустрије и муниције, нуклеарне електране итд.
Географска позиција која није директно испод траса међународних цивилних летова.

Додатно, сви критични системи (телекомуникационе везе, напајање и хлађење) морају да имају **»2N« редундансу.**

Коначна оцена Риск тима је да није потребан План поступања по идентификованим ризицима везаним за климатске промене. Преиспитивања оцена врше се периодично, више пута у току године, док процедуре предвиђају обавезу да се то уради минимум једном годишње.

DCT препознаје могућности за развој и примену зелених технологија. У току је изградња соларне електране (0.5MW) у оквиру Државног дата центра у Крагујевцу која је у завршној фази, а чиме ће потрошња енергије добијене из обновљивих извора у битној мери партиципирати у укупној потрошњи. Такође, оријентација ка одрживим ИТ решењима, између осталог и кроз селекцију добављача по Процедуре за набавке допринеће редуковању утицаја на емисије гасова са ефектом стаклена баште и истовремено позитивно утицати на енергетску ефикасност DCT.

RISKS

The risks have been identified, recorded, and assessed within the Risk Register. The issue is handled by the Risk team, which was formed by the director's decision. The listed risks have been rated as low based on a combination of the probability of occurrence and the potential impact they would have on business processes and the organization. Regarding key controls in place, it has been observed that: DCT (State Data Center) is infrastructurally positioned in such a way that these risks do not have a significant impact on normal operations. This practically means meeting a wide set of criteria for selecting the data center location, according to the international standard for data centers EN 50600, which are divided into global and local criteria.

GLOBAL *A century-long history of the location without devastating earthquakes;
A century-long history of the location without major floods;
A minimum distance of 100 km from the primary location (Belgrade);
Geographical position in a different seismic area compared to the primary location.*

LOCAL *A minimum distance of 400 meters from chemical industry factories, waste disposal sites;
A minimum distance of 800 meters from railways, highways, military bases, etc.
A minimum distance of 1600 meters from airports, military industry and ammunition factories, nuclear power plants, etc.
A geographical position that is not directly under the flight paths of international civil flight.*

*Additionally, all critical systems (telecommunication connections, power supply, and cooling) must have **"2N" redundancy.***

The final assessment by the Risk team is that no action plan is required for the identified risks related to climate change. Reassessments are carried out periodically, multiple times a year, with procedures stipulating that this must be done at least once a year.

DCT recognizes opportunities for the development and application of green technologies. A solar power plant (0.5MW) is under construction at the State Data Center in Kragujevac, which is in the final stages and will significantly contribute to the share of energy consumption derived from renewable sources in the overall consumption. Additionally, the orientation towards sustainable IT solutions, including the selection of suppliers through the Procurement Procedure, will contribute to reducing the impact on greenhouse gas emissions while simultaneously positively affecting the energy efficiency of DCT.

Имајући увиду да процес дигитализације утиче позитивно на смањење утицаја на околину, крајем 2024. године Савет страних инвеститора (FIC) доделио је највишу оцену Србији за напредак у области дигитализације и електронског пословања. Кроз инфраструктурну подршку дигитализацији DCT и Државни дата центар у Крагујевцу дали су кључни допринос оваквом резултату.

Компанија DCT издвојила је стварне и потенцијалне позитивне утицаје на ваздух.

DCT континуирано ради на редуковању негативних утицаја на ваздух. Сходно томе у протеклом периоду имплементирани су стандарди ISO 14001 и ISO 50001. У оквиру имплементације запослени су обучени о обавезним начинима опхођења и понашања у вези са потрошњом енергије и заштитом животне средине (обуке реализоване на теме: Подизање свести и Оперативно понашање у свакодневном раду).

Такође, смањење емисије издувних гасова постигнуто је набавком електричних бицикала за запослене – сви заинтересовани запослени сада на посао долазе електричним бициклима које је обезбедила компанија. На овај начин, уз допринос умањењу загађења, DCT промовише здрав живот и показује своју опредељеност и посвећеност циљевима везаним за заштиту животне средине као и здрав и безбедан рад.

Као потенцијалне могућности за смањење емисије издувних гасова DCT види набавку хибридних или електричних службених аутомобила. Како је у Крагујевцу започета производња хибридних и електричних возила компанија планира да за своје потребе набави возила. **Електрични пуњачи постављени су у склопу паркинга Државног дата центра.**

Recognizing that the digitalization process has a positive impact on reducing environmental impact, at the end of 2024, the Foreign Investors Council (FIC) awarded Serbia the highest rating for progress in the field of digitalization and e-business. Through infrastructure support for digitalization, DCT and the State Data Center in Kragujevac made a key contribution to this achievement.

DCT has identified both actual and potential positive impacts on air quality.

DCT continuously works on reducing negative impacts on air quality. Accordingly, during the previous period, ISO 14001 and ISO 50001 standards were implemented. In line with these implemented standards, all employees have been trained on mandatory procedures and behaviors regarding energy consumption and environmental protection (training topics included: Raising Awareness and Operational Behavior in Daily Work).

Furthermore, the reduction of exhaust gas emissions has been achieved by providing electric bicycles for employees — all interested employees now commute to work using electric bicycles provided by the company. In this way, DCT not only contributes to reducing pollution but also actively promotes a healthy lifestyle, demonstrating its commitment to environmental protection and occupational health and safety.

*As a potential opportunity for further reduction of exhaust gas emissions, DCT plans to acquire hybrid or electric company vehicles. Since the production of hybrid and electric vehicles has begun in Kragujevac, the company plans to procure such vehicles for its own needs. **Electric chargers have already been installed as part of the State Data Center's parking facilities.***

Са друге стране, иако не високо оцењени у Регистру ризика, најкритичнији ризици у вези са загађењем ваздуха су:

Недовољно учешће електричне енергије добијене из обновљивих извора у укупној потрошњи електричне енергије (управо у овоме је препозната прилика за увећање учешћа у потрошњи енергије из обновљивих извора изградњом соларне електране у оквиру Државног дата центра у Крагујевцу);

Велика количина генерисане топлоте коју ослобађају сервери. (управо у овоме је уочена прилика да се вишак енергије користи за загревање административних просторија што је и реализовано. Такође, констатована је прилика да се додатни вишак топлотне енергије предаје локалном топоводу у сврху загревања просторија у Иновационом дистрикту који је у изградњи у непосредој близини Државног дата центра, затим Клиничког центра у Крагујевцу и додатно, стамбених насеља у близини).

On the other hand, although not highly ranked in the Risk Register, the most critical risks related to air pollution are:

The insufficient share of electricity from renewable sources in the total electricity consumption (this has been recognized as an opportunity to increase the share of renewable energy consumption by constructing a solar power plant within the State Data Center in Kragujevac);

The large amount of heat generated and released by servers (this has been seen as an opportunity to use the excess energy for heating administrative premises (offices), which has already been implemented. Additionally, it was identified that the surplus thermal energy could be supplied to the local district heating system for heating the facilities of the Innovation District currently under construction in the immediate vicinity of the State Data Center, as well as the Clinical Center in Kragujevac and, further, nearby residential neighborhoods).

Загађење воде и земљишта

Water and soil pollution

Укупна потрошња воде у 2024. години износила је 7.095 m³. Компанија остварује позитивне утицаје на воду водећи рачуна да набавка ИТ опреме долази од добављача који у производњи користе рециклиране материјале чиме се смањује потрошња воде неопходне за производњу – Регулисано Процедуром за набавке која за важан критеријум одабира добављача поставља коришћење еколошки прихватљивих материјала у производњи и високу енергетску ефикасност у пружању сервиса и услуга.

Такође, имплементацијом ISO 14001 током 2024. године, већи акценат се ставља на смањење потрошње воде кроз Праћење и управљање потрошњом. Имплементацијом ISO 14001 сведено је на минимум неадекватно мерење и праћење потрошње воде.

Потенцијалне прилике и могућности када је у питању загађење воде компанија види кроз:

- > **Зелену енергетску политику** – коришћење обновљивих извора енергије са ефектом умањења еколошког отиска и утицаја на водне ресурсе (изградња соларне електране у Државном дата Центру);
- > **Сарадњу са научним институцијама** којима би био омогућен приступ подацима о квалитету воде;
- > **Ефикасније управљање водом**, скупљањем воде из кишнице и коришћењем за заливање зелених површина.
- > **Cloud computing као еколошко решење** - коришћење ефикаснијих cloud сервиса смањује потребу за одржавањем великих локалних сервера који троше значајне количине воде за хлађење;
- > **Едукативне кампање о штедњи воде кроз дигиталне платформе и апликације.**

The total water consumption in 2024 amounted to 7,095 m³. The company achieves positive impacts on water by ensuring that the procurement of IT equipment comes from suppliers who use recycled materials in their production, thereby reducing the water consumption required for manufacturing. This is regulated by the Procurement Procedure, which sets the use of environmentally friendly materials in production and high energy efficiency in the provision of services as key criteria for supplier selection.

Additionally, through the implementation of ISO 14001 during 2024, greater emphasis has been placed on reducing water consumption through systematic monitoring and management. The implementation of ISO 14001 has minimized inadequate measurement and monitoring of water consumption.

Potential opportunities and possibilities regarding water pollution, are following:

- > **Green energy policy** – using renewable energy sources with the effect of reducing ecological footprints and impacts on water resources (construction of a solar power plant at the State Data Center);
- > **Collaboration with scientific institutions**, enabling access to data on water quality;
- > **More efficient water management**, including collecting rainwater and using it for irrigation of green areas;
- > **Cloud computing as an ecological solution** – using more efficient cloud services reduces the need for maintaining large local servers that consume significant amounts of water for cooling;
- > **Educational campaigns on water conservation through digital platforms and applications.**

Компанија остварује позитивне утицаје на земљиште кроз ефикасно управљање ресурсима и смањење отпада, затим повећање удела потрошене енергије из обновљивих извора у укупној потрошњи (соларна електрана и набавка електричних или хибридних службених возила), чиме се индиректно остварује позитиван утицај на умањење загађења земљишта.

Иако су ризици сведени на минимум имплементацијом ISO 14001, као најкритичније ризике у вези са загађењем земљишта, који у великој мери не зависе од саме компаније и условљени су ланцем вредности у ком послује, DCT види:

- > Неусаглашеност управљања отпадом са Планом за управљање отпадом (сортирање и одлагање) – минимизиран имплементацијом ISO 14001;
- > Непостојање и неадекватно коришћење контејнера за привремено складиштење отпада – анулиран имплементацијом ISO 14001;
- > Необученост кадрова за управљање отпадом и низак ниво свести запослених о потребама за адекватним управљањем отпадом. Митигација ризика је спроведена путем обука у склопу имплементације ISO 14001;
- > Неадекватно вођење евиденције о токовима отпада - Уведене су евиденције у складу са имплементираним стандардима чиме је извршена митигација ризика.

The company achieves positive impacts on land through efficient resource management and waste reduction, as well as increasing the share of energy consumed from renewable sources in total consumption (solar power plant and the procurement of electric or hybrid company vehicles), thereby indirectly having a positive impact on reducing land pollution.

Although the risks are minimized through the implementation of ISO 14001, the most critical risks related to land pollution, which largely do not depend on the company itself and are conditioned by the value chain in which it operates, are seen by DCT as:

- > *Non-compliance of waste management with the Waste Management Plan (sorting and disposal) – minimized by the implementation of ISO 14001;*
- > *Non-existence and inadequate use of containers for temporary waste storage – canceled by the implementation of ISO 14001;*
- > *Lack of training of waste management personnel and low level of awareness of employees about the needs for adequate waste management. Risk mitigation was carried out through training as part of the implementation of ISO 14001;*
- > *Inadequate record keeping on waste flows - Records were introduced in accordance with the implemented standards, thereby mitigating the risk.*

У оквиру потенцијалних могућности у контексту смањења загађења земљишта, DCT види поља деловања у следећим сферама:

- Креирање еколошки оријентисаних политика и процедура у оквиру ISO документације кроз интегрисани систем менаџмент;
- Едукација и подизање свести запослених;
- Увођење еколошких критеријума при избору добављача;
- Развој одрживих решења за рециклажу и употребу отпада.

In the context of potential opportunities for reducing land pollution, DCT sees the following areas for action:

- *Creation of environmentally-oriented policies and procedures within ISO documentation through an integrated management system*
- *Education and raising employee awareness;*
- *Introducing environmental criteria in supplier selection;*
- *Development of sustainable solutions for recycling and waste utilization.*

КОРИШЋЕЊЕ ПОТЕНЦИЈАЛНО ОПАСНИХ СУПСТАНЦИ У ПРОИЗВОДНОМ ПРОЦЕСУ

USE OF POTENTIALLY HAZARDOUS SUBSTANCES IN THE PRODUCTION PROCESS

У току свог пословања DCT не навбавља и не користи потенцијално опасне супстанце.

In its operations, DCT does not procure or use potentially hazardous substances.

Биодиверзитет и екосистем

Biodiversity and ecosystem

Пословање DCT не утиче негативно на биодиверзитет и екосистем, будући да послује у подручју где нема заштићених биљних и животињских врста, као ни у подручју у ком постоји ризик по животну средину.

DCT's operations do not negatively impact biodiversity and the ecosystem, as it operates in an area where there are no protected plant and animal species, nor in an area with an environmental risk.

Отпад и циркуларна економија

Waste and circular economy

Пословни процеси у компанији су оријентисани ка циркуларној економији. Топлота коју ослобађају сервери користи се за грејање административног дела објекта. Такође, план је да се у блиској бућности Иновациони дистрикт који се гради поред Државног дата центра, затим Клинички центар у Крагујевцу, као и стамбена насеља у близини, греју топлотном енергијом коју ослобађају сервери у Дата центру.

Имајући у виду да се DCT бави пружањем услуга, у самом производном процесу он не генерише отпад. Укупна количина произведеног отпада је 0,93 тоне, од тога на рециклирани отпад се односи 0,74 тоне, док је укупна количина опасног отпада 0,001 тона. Што се тиче састава отпада, то је комунални отпад, картон, пластика и електронски отпад. Збрињавање електронског отпада се врши у складу са Законом и процедурама које су јасно дефинисане након имплементације ISO 14001 стандарда.

Иако су ризици сведени на минимум имплементацијом ISO 14001, као најкритичније ризике у вези са управљањем отпадом, који у великој мери не зависе од саме компаније, DCT види:

- Неусаглашеност управљања отпадом са Планом за управљање отпадом (неадекватно сортирање и одлагање отпада);
- Непостојање и неадекватно коришћење контејнера за привремено складиштење отпада;
- Необученост кадрова за управљање отпадом и низак ниво свести запослених о потребама за адекватним управљањем отпадом;
- Неадекватно вођење евиденције о токовима отпада.

У оквиру потенцијалних могућности у контексту ефикаснијег управљања отпадом, DCT види поље деловања у следећим сферама:

- Едукација и подизање свести запослених;
- Сортирање и одлагање отпада према категоријама;
- Развој одрживих решења за рециклажу и употребу отпада.

Business processes in the company are oriented toward a circular economy. The heat released by the servers is used to heat the administrative part of the building. Additionally, the plan is to use thermal energy from the Data Center servers to heat the Innovation District being built next to the State Data Center, the Clinical Center in Kragujevac, and nearby residential areas in the near future.

Since DCT provides services, it does not generate waste in its production process. The total amount of generated waste is 0.93 tons, of which 0.74 tons are non-recyclable waste, while the total amount of hazardous waste is 0.001 tons. The waste consists of municipal waste, cardboard, plastic, and electronic waste. The disposal of electronic waste is carried out in accordance with the Law and procedures clearly defined after the implementation of the ISO 14001 standard.

Although risks have been minimized through the implementation of ISO 14001, DCT identifies the following as the most critical risks related to waste management, which largely do not depend on the company itself:

- *Non-compliance of waste management with the Waste Management Plan (inadequate sorting and disposal of waste);*
- *Lack of staff training for waste management and low employee awareness of the need for proper waste management;*
- *Lack of and inadequate use of containers for temporary waste storage;*
- *Inadequate record-keeping of waste flows.*

Regarding potential opportunities for more efficient waste management, DCT sees areas of action in the following spheres:

- *Employee education and awareness-raising;*
- *Sorting and disposing of waste according to categories;*
- *Developing sustainable solutions for recycling and waste utilization.*

Подизање свести о животној средини

Raising environmental awareness

Подизање еколошке свести у индустријским срединама има за последицу прихватање и преузимање еколошке и друштвене одговорности. Компанија DCT своје пословање базира на принципима енергетске ефикасности и циркуларне економије чиме даје снажан допринос у борби против климатских промена. Заштити животне средине DCT придаје велику пажњу и види је као једно од стратешких питања у будућности. Сходно томе, у предстојећем периоду, компанија ће настојати да подигне свест о животној средини у локалној заједници, учествовањем или организовањем следећих активности:

- Учествовање у активностима чишћења локалне заједнице;
- Коришћење медија и друштвених мрежа преко којих се компанија оглашава, да се истакне значај еколошке свести и животне средине;
- Организовање радионица и семинара на тему циркуларне економије и енергетске ефикасности у ИТ индустрији;
- Подршка садњи дрвећа.

Raising environmental awareness in industrial environments results in the adoption and assumption of ecological and social responsibility. DCT bases its business on the principles of energy efficiency and circular economy, thus making a strong contribution to the fight against climate change. DCT places great importance on environmental protection and sees it as one of the strategic issues for the future. Accordingly, in the upcoming period, the company will strive to raise environmental awareness in the local community by participating in or organizing the following activities:

- *Participation in local community cleanup activities;*
- *Utilizing media and social networks through which the company advertises to highlight the importance of environmental awareness and the environment;*
- *Organizing workshops and seminars on circular economy and energy efficiency in the IT industry;*
- *Supporting tree planting.*

SOCIAL

S КОМПОНЕНТА ДРУШТВО

Социјални стуб ESG-а фокусира се на односе предузећа са запосленима и осталим екстерним заинтересованим странама наглашавајући људска права, једнакости и опште благостање друштва. То подразумева процену свих интеракција са појединцима на основу етичких принципа, правде и пажње према њиховој добробити. Унутар компаније, ово обухвата односе са запосленима, праксе у области здравља и безбедности, као и управљање талантима. Екстерно, то укључује ангажман са заинтересованим странама, поштовање људских права и подстицање позитивних односа у оквиру заједнице.

Тематске области као што су: Безбедност и здравље на раду, Поштовање људских и радних права, спречавање дискриминације, Приступ компаније запошљавању, напредовању и бенефитима, Могућност за пословни развој и обуке, Брига о интересима пословних партнера и Подршка образовању су идентификоване као веома значајне теме.

У сржи социјалног стуба лежи препознавање да компаније имају кључну улогу у решавању неједнакости како унутар својих операција, тако и у ширим друштвеним оквирима. Унутар компаније, ово подразумева негу различитости и инклузије, обезбеђивање фер третмана запослених и пружање једнаких могућности за напредовање. Екстерно, компаније морају примењивати ове принципе у својим ланцима снабдевања, захтевајући етичке радне праксе од добављача, елиминацију присилног рада и промоцију фер плата. Усвајањем ових пракси, предузећа показују своју свест о системским друштвеним неједнакостима и признају своју одговорност да се баве тим питањима унутар свог оперативног оквира и ланца снабдевања.

The social pillar of ESG focuses on the company's relationships with employees and other external stakeholders, emphasizing human rights, equality, and the overall well-being of society. This involves assessing all interactions with individuals based on ethical principles, fairness, and attention to their well-being. Within the company, this includes relationships with employees, practices related to health and safety, as well as talent management. Externally, it involves engagement with stakeholders, respecting human rights, and promoting positive relationships within the community.

Key thematic areas such as: Occupational health and safety, Respect for human and labor rights, Company accessibility, Business opportunity, Stakeholder interests, and Support for education have been identified as highly significant topics.

At the core of the social pillar lies the recognition that companies play a crucial role in addressing inequality both within their operations and in broader societal contexts. Within the company, this involves fostering diversity and inclusion, ensuring fair treatment of employees, and providing equal opportunities for advancement. Externally, companies must apply these principles in their supply chains, requiring ethical labor practices from suppliers, eliminating forced labor, and promoting fair wages. By adopting these practices, businesses demonstrate their awareness of systemic social inequalities and acknowledge their responsibility to address these issues within their operational framework and supply chain.

Људска права су универзална и темељна – **право је сваког појединца да буде третиран са достојанством**. Ова права се примењују на све људе, без обзира на њихову националност, место пребивалишта, пол, етничко порекло, религију, језик или било који други статус. Заштита и поштовање људских права су основни принципи које свака организација мора уградити у своје операције.

Као компанија, DCT препознаје значајан утицај који има у промовисању људских права кроз своје операције и ланце снабдевања. Ова одговорност укључује обезбеђивање безбедних радних услова, елиминацију дечијег и присилног рада и спречавање било које врсте дискриминације или експлоатације. **DCT се побринуо да својим пословним праксама подржи достојанство свих и праведност за све појединаце, без обзира на њихов background или позицију унутар организације.**

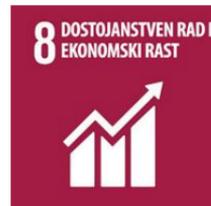
За DCT, људска права и радничка права су кључни за стварање праведног, одрживог и продуктивног радног окружења. Поштовање тих права није само од есенцијалног значаја за подстицање етичког окружења, већ игра кључну улогу у обезбеђивању дугорочног успеха и отпорности. Поштовањем људских права, DCT гради поверење са својим заинтересованим странама и ширим заједницама, учвршћујући своју позицију одговорног корпоративног ентитета и позитивне силе у друштву. Ова посвећеност је кључна за улогу DCT-а у доприносу праведнијем свету, док истовремено има значајан утицај на добробит запослених, партнера и заједнице.

*Human rights are universal and fundamental – **the right of every individual to be treated with dignity.** These rights apply to all people, regardless of their nationality, place of residence, gender, ethnic origin, religion, language, or any other status. Protection and respect for human rights are fundamental principles that every organization must embed in its operations.*

*As a company, DCT recognizes the significant impact it has in promoting human rights through its operations and supply chains. This responsibility includes ensuring safe working conditions, eliminating child and forced labor, and preventing any form of discrimination or exploitation. **DCT has made sure that its business practices uphold the dignity and fairness of all individuals, regardless of their background or position within the organization.***

For DCT, human rights and labor rights are essential for creating a fair, sustainable, and productive work environment. Respecting these rights is not only crucial for fostering an ethical environment, but it also plays a key role in ensuring long-term success and resilience. By respecting human rights, DCT builds trust with its stakeholders and broader communities, solidifying its position as a responsible corporate entity and a positive force in society. This commitment is vital to DCT's role in contributing to a more just world, ensuring its continued success, while simultaneously making a significant impact on the well-being of employees, partners, and the communities.

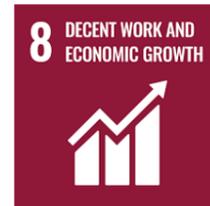
ЗАПОСЛЕНИ EMPLOYEES

DCT се стриктно придржава законских регулатива које се односе на безбедност и здравље на раду, као што су Закон о раду, Закон о безбедности и здрављу на раду, затим Правилници о безбедности, здрављу на раду и обукама за безбедан рад. У компанији је имплементиран ISO 45001, међународни стандард за безбедност и здравље на раду, што потврђује посвећеност одржавању високе заштите запослених. Управљање ризицима је утемељено на Акту о процени ризика БЗНР и Програму оспособљавања за безбедан рад.

Критични ризици укључују неадекватно праћење законске регулативе, као и ризике повезане са обукама из области заштите од пожара и здравља на раду

Ипак, ризици су минимализовани кроз континуирану едукацију запослених и унапређење радних услова. Стварни или потенцијално позитивни утицаји на пословање укључују повећање продуктивности, мотивације запослених и унапређење имиџа организације.

DCT strictly adheres to legal regulations related to occupational safety and health, such as the Labor Law, the Law on Safety and Health at Work, as well as regulations on safety, health at work, and training for safe work. The company has implemented ISO 45001, an international standard for occupational safety and health, which confirms its commitment to maintaining high employee protection standards. Risk management is based on the Occupational Safety and Health Risk Assessment Act (BSNR) and the Safe Work Training Program.

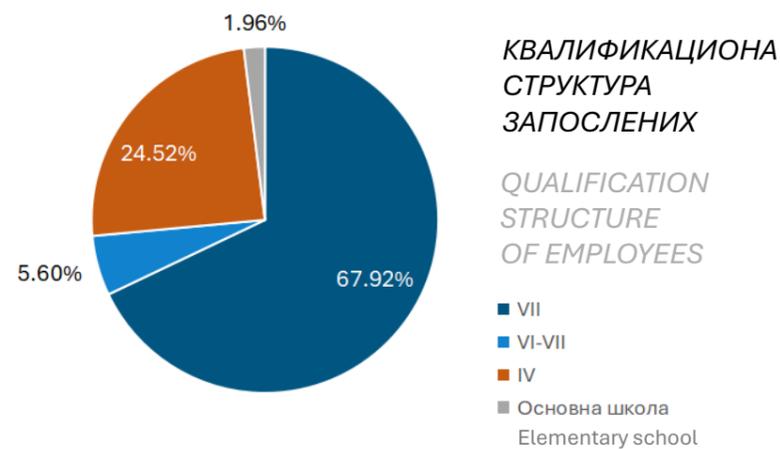
Critical risks include inadequate monitoring of legal regulations, as well as risks related to fire safety and occupational health training.

However, the risks are minimized through continuous employee education and the improvement of working conditions. Actual or potentially positive impacts on the business include increased productivity, employee motivation, and enhanced organizational image.

У образовној структури најзаступљенији су запослени са VII степеном стручне спреме, 36 што чини 67.92%. Квалификацију VI-VII степен поседује 3 запослена, односно 5.6%, IV степен 13 запослених тј. 24.52%, и 1 запослени је завршио само основну школу.

In terms of educational structure, the most represented group consists of employees with a VII level of vocational education, totaling 36, which makes up 67.92%. There are 3 employees with qualifications at the VI-VII level, accounting for 5.6%, 13 employees have a IV level of education, representing 24.52%, and 1 employee has completed only elementary school.

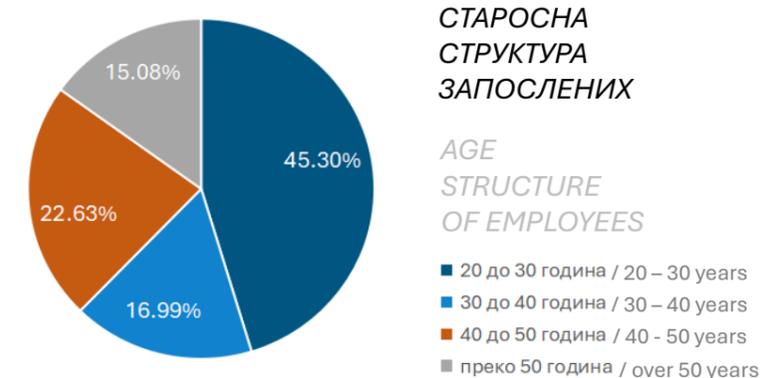
DCT је 2024 годину завршио са 53 запослена, што представља раст од 82.75% у односу на број запослених у 2023 години (29). У предузећу ради 16 жена, што представља 30% колектива.

DCT concluded the year 2024 with 53 employees, representing an 82.75% increase compared to the number of employees in 2023 (29). The company employs 16 women, which constitutes 30% of the workforce.

Запослени старости од 20 до 30 година чине 45.3% (24), 30 до 40 година 16.99% (9), 40 до 50 година 22.63% (12) и преко 50 година 15.08% (8) свих запослених.

Employees aged 20 to 30 years make up 45.3% (24), those aged 30 to 40 years account for 16.99% (9), employees aged 40 to 50 years represent 22.63% (12), and those over 50 years old make up 15.08% (8) of the total workforce.

Предузеће је организовано по секторима, на челу са директором.
The company is divided into sectors, each led by a director.

Data Cloud Technology д.о.о. Крагујевац
ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Реализоване су активности које доприносе безбеднијем и здравијем радном окружењу:

- Набавка електричних бицикала за запослене,
- Набавка анатомских столица,
- Набавка закривљених монитора високих перформанси,
- Допунско здравствено осигурање запослених на терет послодавца.

The activities that contribute to a safer and healthier work environment have been implemented:

- *Procurement of electric bicycles for employees,*
- *Procurement of ergonomic chairs,*
- *Procurement of high-performance curved monitors,*
- *Secondary health insurance for employees at the employer's expense.*

DCT се придржава Закона о спречавању злостављања на раду и кроз интерне акте као што су Кодекс понашања запослених и Правилник о правима узбуњивача, компанија обезбеђује поштовање људских права и спречавање дискриминације. **Схватајући значај инклузивности и различитости, компанија је повећала учешће жена у запошљавању са 20% на 30% током 2024. године.** DCT осигурава праведан приступ запошљавању и напредовању путем усаглашености са Законом о раду и интерним правилницима.

Кроз ефикасан процес селекције и регрутације, компанија смањује ризик од дискриминације и омогућава равнотежу у напредовању запослених. DCT је посвећен континуираном професионалном развоју својих запослених, кроз Onboarding обуке за све новозапослене, организоване обуке у стручним областима, као и по питањима одрживог пословања и имплементације ESG стандарда.

Кроз интерне акте као што су Процедура управљања људским ресурсима и План обука, компанија омогућава запосленима да се стално усавршавају и прилагођавају новим технологијама. Ове активности имају дугорочан позитиван утицај на продуктивност, мотивацију и имиџ организације као одговорног послодавца. Иницијативе за инклузивност и добродошлицу за све запослене регулисане су Процедуром за управљање људским ресурсима. Такође, транспарентне процедуре запошљавања и напредовања омогућавају запосленима да се усмере на лични и професионални развој без страха од дискриминације.

Увођењем Кодекса понашања, као и система за пријаву неправилности, DCT додатно штити своја права и права својих запослених, стварајући радну атмосферу која подстиче поверење и сарадњу. У мају 2024. организован је Teambuilding на Дивчибарима.

*DCT adheres to the Law on Prevention of Harassment At Work and, through internal documents such as the Employee Code of Conduct and the Whistleblower Rights Policy, ensures the respect for human rights and the prevention of discrimination. **Recognizing the importance of inclusivity and diversity, the company increased female participation in employment from 20% to 30% during 2024.** DCT ensures fair access to employment and advancement through compliance with the Labor Law and internal policies.*

Through an effective selection and recruitment process, the company reduces the risk of discrimination and ensures balance in employee advancement. DCT is committed to the continuous professional development of its employees through onboarding training for all new hires, organized training in professional fields, as well as on sustainable business practices and the implementation of ESG standards.

Through internal documents such as the Human Resources Management Procedure and the Training Plan, the company enables employees to continually improve and adapt to new technologies. These activities have a long-term positive impact on productivity, motivation, and the organization's image as a responsible employer. Initiatives for inclusivity and welcoming for all employees are regulated by the Human Resources Management Procedure. Additionally, transparent recruitment and promotion procedures allow employees to focus on personal and professional development without fear of discrimination.

By introducing a Code of Conduct, as well as a whistleblowing system, DCT further protects its rights and the rights of its employees, creating a working atmosphere that fosters trust and cooperation. In May 2024, a team building event was organized at Divčibare.

Тип обуке Type of training	Трајање човек/дан Duration person/day
Стручна обука / Professional training	209
Заштита од пожара / Fire safety	57
БЗРП / Health and safety at work	53
Прва помоћ / First aid	3
ISO стандарди / ISO standards	46
Укупно / Total	368

Подаци документа Годишњи план и евиденција обука 2024.
Document data: Annual training plan and records 2024.

➤ DCT investira u dodatno školovanje i obrazovanje zaposlenih kroz podršku mladim inženjerima da pohađaju kratak studijski program »Sajber bezbednost« pod okriljem Univerziteta u Kragujevcu. Na ovom programu kompanija je podržala 2 zaposlena.

➤ *DCT invests in the further education and training of its employees by supporting young engineers to attend the short study program "Cybersecurity" under the auspices of the University of Kragujevac. The company supported 2 employees in this program.*

➤ **Образовање и професионални развој запослених су кључни за раст и развој компаније. DCT препознаје важност континуираног образовања и оспособљавања, и стога обезбеђује различите обуке и тренинге који омогућавају запосленима да унапреде своје професионалне вештине.**

Током 2024. године, компанија је реализовала следеће обуке:

- Обука за мрежне сервисе из области Cloud услуга,
- Мониторинг Cloud окружења (ARIA),
- DWDM мониторинг обуке – Iritel,
- Managing Threat Intelligence Information,
- RBS MBA Обука,
- Qradar,
- SOC обука,
- Qualys,
- Vmware,
- Microsoft defender,
- WAF обука,
- CTF обука,
- Microsoft Security Landscape,
- NSX ALB (Avi) обука,
- Обука за рад у ERP систему,
- Обука за рад у DMS систему,
- Пословање у HR модулу,
- Канцеларко - Е деловодник,
- IPC Финансијско саветовање,
- Заштита од пожара - општа и уско стручна обука,
- Безбедност и здравље на раду,
- Прва помоћ.

➤ *Education and professional development of employees are key to the growth and development of the company. DCT recognizes the importance of continuous education and training, and therefore provides various courses and training programs that enable employees to enhance their professional skills.*

In 2024, the company conducted the following training programs:

- *Training for network services in the field of Cloud services*
- *Cloud environment monitoring (ARIA)*
- *DWDM monitoring training – Iritel*
- *Managing Threat Intelligence Information*
- *RBS MBA Training*
- *Qradar*
- *SOC training*
- *Qualys*
- *Vmware*
- *Microsoft Defender*
- *WAF training*
- *CTF training*
- *Microsoft Security Landscape*
- *NSX ALB (Avi) training*
- *ERP system training*
- *DMS system training*
- *Business operations in the HR module*
- *Kancelarko - E-registry*
- *IPC Financial consulting*
- *Fire protection – general and specialized training*
- *Occupational health and safety*
- *First aid.*

Ризици у процесу едукације тичу се недовољне обучености запослених за правилно руковање ИТ системима, недостатак или неусклађеност ИТ вештина (нпр. због увођења нових технологија или радних метода), непланирању обука према опису посла и места рада DCT-а, лоше извршене обуке за запослене везано за софтвер или хардвер, недостатка ИТ тренинга, недостатка разумевања пословања од стране ИТ особља што утиче на пружање услуга и квалитет пројеката. DCT активно ради на митигацији или смањењу ових ризика и ако нису високо оцењени у Регистру ризика.

Редовним и учесталим обукама, DCT не само да повећава конкурентност својих запослених, већ доприноси и стварању позитивне радне културе која подстиче иновације и напредак.

Такав приступ омогућава бржу адаптацију на тржишне промене и пружа запосленима потребне алате да се носе са изазовима индустрије у којој послују, путем подршке личном развоју, стручним и другим обукама и усавршавањима, подизањем свести о значају заштите животне средине и енергетској ефикасности, подстицањем иновација, унапређивањем пословних процеса уз дигитално описмењавање и приближавање заједници.

The risks in the education process relate to insufficient training of employees for proper handling of IT systems, lack of or misalignment of IT skills (e.g., due to the introduction of new technologies or work methods), unplanned training according to the job description and DCT workplace, poorly executed training for employees related to software or hardware, lack of IT training, lack of understanding of business operations by IT staff, which affects service delivery and project quality. DCT actively works on mitigating or reducing these risks and if they are not highly rated in the Risk Register.

Through regular and frequent training, DCT not only increases the competitiveness of its employees but also contributes to creating a positive work culture that encourages innovation and progress.

This approach enables quicker adaptation to market changes and provides employees with the necessary tools to cope with the challenges of the industry in which they operate, through support for personal development, professional and other training and improvement, raising awareness of environmental protection and energy efficiency, encouraging innovation, improving business processes through digital literacy, and bringing the community closer together.

Активно учешће на стручним конференцијама и панелима одржаним у организацији партнера, добављача и купаца:

Active participation in professional conferences and panels organized by partners, suppliers, and customers:

MWC (Mobile World Congress)
Барселона 2024

Александар Васиљевић, менаџер за управљање квалитетом и контролу процеса ДЦТ, као члан делегације коју су још чинили представници Министарства здравља и Канцеларије за информационе технологије и еУправу, присуствовао је годишњем сајму мобилних комуникација који је одржан у Барселони, крајем фебруара 2024. године

Том приликом, обављен је низ разговора са домаћинима, представницима кинеске компаније Huawei, на тему унапређења постојеће пословне сарадње. **Увек смо тамо где технологија трансформише свет.**

Aleksandar Vasiljević, Quality Management and Process Control Manager at DCT, as a member of the delegation that also included representatives from the Ministry of Health and the Office for Information Technology and eGovernment, attended the annual Mobile World Congress held in Barcelona at the end of February 2024.

*During this event, a series of discussions were held with the hosts and representatives from the Chinese company Huawei, focusing on improving the existing business collaboration. **We are always where technology transforms the world.***

Вести, октобар 2024.

На традиционалној регионалној конференцији и изложби из области информационо-комуникационих технологија Infotech 2024., одржаној у Аранђеловцу, Горан Марјановић, директор Сектора за РМ и QMS у Data Cloud Technology представио је DCT и Државни дата центар.

News, October 2024.

At the traditional regional conference and exhibition in the field of information and communication technologies Infotech 2024, held in Arandelovac, Goran Marjanović, Director of the PM and QMS Sector at Data Cloud Technology, presented DCT and the State Data Center.

INFOTECH Aranđelovac 2024

DCT na RSNOG konferenciji: Korak daље ka jačaњу IT zaјednice

Било нам је задовољство да се, са колегама и стручњацима из области мрежних технологија, сретнемо на десетој, јубиларној RSNOG конференцији. Теме о којима смо имали прилику да разговарамо су, поред искустава у раду мрежних операција, биле и развој тржишта телекомуникација као и безбедносни изазови са којима се суочавају оператори мрежних инфраструктура.

Срђан Симовић директор Сектора операција у DCT - Data Cloud Technology , одржао је инспиративну презентацију под називом „Шта је следеће за ДДЦ у Крагујевцу“, где је представио планове и иновације нашег Tier 4 дата центра, а у вези са новим трендовима у развоју инфраструктуре. Захваљујемо организаторима на прилици да будемо део и подршка овом значајном догађају за ИТ заједницу.

DCT at the RSNOG Conference: A Step Further in Strengthening the IT Community

It was our pleasure to meet with colleagues and experts in the field of network technologies at the tenth, jubilee RSNOG conference. The topics we had the opportunity to discuss included, in addition to experiences in network operations, the development of the telecommunications market, as well as the security challenges faced by network infrastructure operators.

Srđan Simović, Director of Operations at DCT - Data Cloud Technologies, delivered an inspiring presentation titled "What's Next for DDC in Kragujevac," where he presented the plans and innovations of our Tier 4 data center, in line with new trends in infrastructure development. We would like to thank the organizers for the opportunity to be part of and support this significant event for the IT community.

Pulse 360 konferencija

17. oktobar 2024.

"Култура учења на грешкама - како информисање о инцидентима може спречити да се они понове?" била је тема панела на PULSEC Pulse360 конференцији.

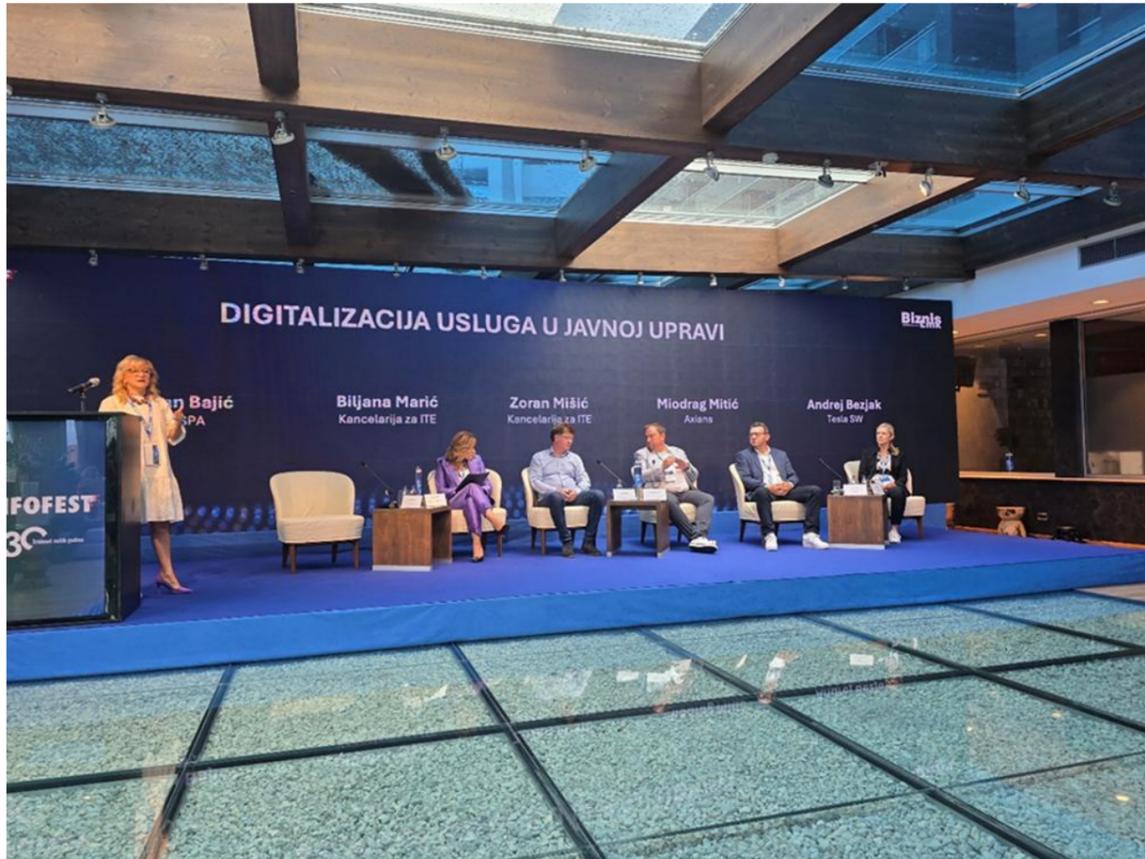
Данило Савић, директор Data Cloud Technology, заједно са осталим панелистима, дао је вредне увиде о томе како транспарентан приступ инцидентима може постати кључни корак ка унапређењу пословних процеса и јачању сигурности података. Наглашена је важност креирања културе у којој се грешке не сакривају, већ се користе као основа за превентиву и побољшање целокупног система заштите.

Pulse 360 Conference

October 17, 2024

"Learning from Mistakes Culture – How Incident Reporting Can Prevent Recurrence?" was the theme of the panel at the PULSEC Pulse360 Conference.

Danilo Savić, Director of Data Cloud Technology, together with other panelists, shared valuable insights on how a transparent approach to incidents can become a key step in improving business processes and strengthening data security. The importance of creating a culture where mistakes are not hidden but used as a foundation for prevention and the improvement of the entire protection system was emphasized.

INFOFEST

DCT и INFOFEST

Вести, 24. септембар 2024.

Фестивал Информатичких достигнућа, један од централних ICT догађаја у региону који се одржава у Будви, окупио је најпрогресивнију снагу у индустрији у циљу истраживања нових трендова, технологија и давања увида у развој дигиталне будућности.

Главне теме о којима се расправљало су: Феномен вештачке интелигенције, Нови домети Cloud computinga, Регионални домети у E-commerce, Industry 4.0 – интеграција интелигентне дигиталне технологије у производне и индустријске сврхе.

Директор Data Cloud Technology, Данило Савић, је испред струке учествовао на панелу: Дигитализација услуга у јавној управи, где је изнео своју експертизу са позиције DCT и улоге Државног дата центра у дигитализацији јавне управе која бележи изузетан раст. Конструктивна размена мишљења и искустава је важна за даљи развој. Хвала INFOFEST тиму на позиву и препознавању значаја конкретних тема и актера у развоју нових модела пословања.

DCT and INFOFEST

News, September 24, 2024

Festival of Information Technology Achievements, one of the central ICT events in the region, held in Budva, brought together the most progressive forces in the industry to explore new trends, technologies, and provide insights into the development of the digital future.

The main topics discussed included: The Phenomenon of Artificial Intelligence, New Frontiers in Cloud Computing, Regional Developments in E-commerce, Industry 4.0 – Integrating Intelligent Digital Technologies in Manufacturing and Industrial Purposes.

Danilo Savić, Director of Data Cloud Technology, participated in the panel "Digitization of Services in Public Administration," where he shared his expertise from DCT's position and the role of the State Data Center in the digitization of public administration, which is experiencing remarkable growth. Constructive exchange of ideas and experiences is crucial for further development. We thank the INFOFEST team for the invitation and for recognizing the importance of concrete topics and stakeholders in the development of new business models.

HUAWEI DIGITAL & GREEN PARTNER SUMMIT DAY 2024

Милорад Стојановић, директор Сектора за Cloud и IT инфраструктуру у DCT - Data Cloud Technology, почетком априла 2024. учествовао је на панелу "Имплементација обновљивих извора енергије - Изазови и могућности" у оквиру HUAWEI DIGITAL & GREEN PARTNER SUMMIT DAY 2024, **посвећеном „зеленој“ технологији и дигиталној трансформацији.**

Стојановић је на панелу изнео своју експертизу на тему како технолошке иновације могу да подрже дигиталну трансформацију у сектору обновљивих извора у Србији, како cloud и data технологија успева да буде чиста поред тога што дата центри користе велике количине струје за одржавање и хлађење, који су планови и улога у коришћењу IT за подршку у зеленој транзицији, као и AI у оптимизацији коришћења OIE и др.

*Milorad Stojanović, Director of the Cloud and IT Infrastructure Department at DCT - Data Cloud Technology, participated in the panel "Implementation of Renewable Energy Sources – Challenges and Opportunities" at the HUAWEI DIGITAL & GREEN PARTNER SUMMIT DAY 2024, held in early April. The event **was dedicated to "green" technology and digital transformation.***

Stojanović shared his expertise on how technological innovations can support digital transformation in the renewable energy sector in Serbia. He discussed how cloud and data technologies can remain sustainable despite the high energy consumption required by data centers for maintenance and cooling. He also highlighted plans and the role of IT in supporting the green transition, as well as the use of AI in optimizing the use of renewable energy sources (RES), among other topics.

Локалне или погођене заједнице, потрошачи и корисници услуга

*Local or affected communities,
consumers, and service users*

DCT улаже у образовање кроз уговоре са факултетима и подршку стручним праксама. У исто време, DCT се активно ангажује у заједници кроз донације образовним институцијама, стипендирање студената и учешће у хуманитарним пројектима. Кроз све ове активности, компанија не само да доприноси друштву и животnoj средини, већ и побољшава свој имиџ и репутацију.

Потписани су Уговори са факултетима Универзитета у Крагујевцу о обављању обавезне стручне праксе студената завршних година. У 2024. години стручну праксу у DCT-у обавило је 32 студента завршних година, претежно са студијских програма Софтверски инжењеринг на Факултету инжењерских наука, Пословна информатика на Економском факултету, а значајан број практиканата био је и са Природно-математичког факултета, као и са Академије струковних студија Шумадија.

DCT је подржао локалне образовне институције следећим донацијама и стипендијама:

- Донација таблет рачунара најбољим студентима Факултета инжењерских наука у Крагујевцу;
- Донација савремених лаптопова Факултету техничких наука у Чачку;
- Стипендирање студената – DCT стипендира двоје студената, једног са ЕТФ-а у Београду и другог са ПМФ-а у Крагујевцу
- Донација књига школској библиотеци ОШ „Прота Стеван Поповић“ у Чумићу, једној од најстаријих у Србији.

DCT invests in education through agreements with universities and support for professional internships. At the same time, DCT is actively engaged in the community through donations to educational institutions, student scholarships, and participation in humanitarian projects. Through all these activities, the company not only contributes to society and the environment but also improves its image and reputation.

Agreements have been signed with the faculties of the University of Kragujevac for the mandatory professional internships of final-year students. In 2024, 32 final-year students completed their internships at DCT, mostly from the Software Engineering program at the Faculty of Engineering, Business Informatics at the Faculty of Economics, with a significant number of interns also coming from the Faculty of Science and Mathematics and the Academy of Applied Studies Šumadija.

DCT has supported local educational institutions with the following grants and scholarships:

- *Donation of tablet computers to the best students of the Faculty of Engineering in Kragujevac;*
- *Donation of modern laptops to the Faculty of Technical Sciences in Čačak;*
- *Scholarship program – DCT sponsors two students, one from the Faculty of Electrical Engineering in Belgrade and another from the Faculty of Science and Mathematics in Kragujevac;*
- *Donation of books to the school library of Elementary School "Prota Stevan Popović" in Čumić, one of the oldest schools in Serbia.*

Вести, 24. септембар 2024.

Поводом свечаног пријема нове генерације студената на Факултету инжењерских наука у Крагујевцу, наша компанија је имала прилику да као партнер ФИН-а представи свој допринос у грађењу визије технолошки напредне струке и укаже на програм подршке кроз праксу за студенте.

Испред нашег тима, колега Зоран Ђоровић је представио мисију компаније и Државни дата центар и истакао колико је знање и развој експертских вештина мандаторно за напредак струке и друштва као и **да ће DCT увек бити подршка младим кадровима на њиховом професионалном путу.**

News, September 24, 2024

On the occasion of the ceremonial reception for the new generation of students at the Faculty of Engineering in Kragujevac, our company had the opportunity to present its contribution to building a vision of a technologically advanced profession and highlight its support program through internships for students.

*On behalf of our team, colleague Zoran Đorović presented the company's mission and the State Data Center, emphasizing how knowledge and the development of expert skills are essential for the progress of the profession and society. **He also highlighted that DCT will always be a support to young professionals on their career path.***

Дан Факултета инжењерских наука у Крагујевцу

Поводом 64. годишњице ФИН-а, наш директор Данило Савић обратио се званицама и студентима како би нагласио шта улагање у развој технологије значи и колики је значај Државног дата центра и будућег Иновационог дистрикта у Крагујевцу. **Поклонима за најбоље студенте подржавамо стварање простора где таленти расту, а идеје постају реалност.** Овај корак је део наше посвећености унапређењу знања, а неговањем партнерстава са образовним институцијама, градимо мост ка развоју праве, одрживе дигиталне будућности у нашој земљи, где млади таленти имају своје место. Хвала Факултету инжењерских наука на прилици да будемо део приче о иновацијама и образовању!

Day of the Faculty of Engineering in Kragujevac

*On the occasion of the 64th anniversary of the Faculty of Engineering, our director Danilo Savić addressed the guests and students to emphasize what investing in technology development means and the importance of the State Data Center and the future **Innovation District in Kragujevac.** **With gifts for the best students, we support the creation of a space where talents grow, and ideas become reality.** This step is part of our commitment to enhancing knowledge, and by fostering partnerships with educational institutions, we are building a bridge toward the development of a true, sustainable digital future in our country, where young talents have their place. Thank you to the Faculty of Engineering for the opportunity to be part of the story about innovation and education!*

Јачање бренда кроз спонзорства и подршку еко-спорту и везе са новим генерацијама, повезивање са љубитељима спорта, са локалном и широм заједницом, доприноси јачању имиџа и репутације, а укључивање запослених у те активности утиче на њихову добробит, смањење стреса, повећава припадност тиму и продуктивност.

Strengthening the brand through sponsorships and support for eco-sports, as well as connections with new generations, links with sports enthusiasts, and the local and broader community, contributes to enhancing the image and reputation. Involving employees in these activities impacts their well-being, reduces stress, increases team loyalty, and boosts productivity.

Учешће комбинованог тима DCT – Канцеларија за ИТ и еУправу на Трци Durrador 2024 – Велики Међед, на Дурмитору у Црној Гори је пример таквих активности. У правом духу заједништва, колеге Вања Гвозденовић, Драган Петровић, Немања Исиловић и Лука Јованић су претрчали стазу дужине 18,6km са 861 метром висинске разлике и успоном до 1900 метара, уз савладавање преко 30 препрека, кроз прелепи, али захтеван терен Националног парка Дурмитор. Колеге су доказале да су тимски дух, истрајност и заједништво кључни не само за спортске успехе, већ и за свакодневни рад и напредак у пословном окружењу.

The participation of the combined DCT team – IT Office and eGovernment at the Durrador 2024 – Great Bear Race, in Durmitor, Montenegro, is an example of such activities. In the true spirit of unity, colleagues Vanja Gvozdenović, Dragan Petrović, Nemanja Isilović, and Luka Jovanić ran the 18.6 km course with a 861-meter elevation difference and an ascent to 1900 meters, overcoming over 30 obstacles across the beautiful but challenging terrain of Durmitor National Park. The colleagues demonstrated that teamwork, perseverance, and unity are key not only for sports success but also for daily work and progress in the business environment.

Ризици повезани са ангажовањем у локалној и широј заједници тичу се:

- Финансијског ризика прекорачења буџета;
- Несклада са вредностима компаније.

Ови ризици су занемарљиво мали и као такви нису третирани.

The risks associated with engaging in the local and broader community are related to:

- *Financial risk of exceeding the budget;*
- *Misalignment with the company's values.*

These risks are negligible and, as such, are not being addressed.

DCT се придржава јасних процедура за набавку и оцену добављача у циљу одржавања високог нивоа квалитета услуга.

Кроз дефинисане **SLAs (Service Level Agreements)**, компанија осигурава поуздану и ефикасну сарадњу са својим партнерима и клијентима. Позитивни утицаји на пословање укључују повећање задовољства клијената, бољу оперативну ефикасност и стратешке предности у кризним ситуацијама. Кроз активности попут редовног мониторинга перформанси и преиспитивања KPI анализе, DCT настоји да одржава високе стандарде и дугорочне пословне односе.

DCT follows clear procedures for supplier procurement and evaluation in order to maintain a high level of service quality.

Through defined SLAs (Service Level Agreements), the company ensures reliable and efficient collaboration with its partners and clients. The positive impacts on the business include increased customer satisfaction, improved operational efficiency, and strategic advantages in crisis situations. Through activities such as regular performance monitoring and reviewing KPI analysis, DCT strives to maintain high standards and long-term business relationships.

Препознати ризици у сарадњи са добављачима нису високо оцењени и односе се на:

- Неадекватне перформансе *Outsource* добављача у великим, дугорочним аранжманима за *outsource* (нпр. непостојање детаљне провере добављача у погледу финансијске одрживости, способности испоруке и одрживости услуге добављача);
- Прихватање неоправданих или неразумних услова пословања добављача;
- Неадекватну подршку и услуге добављача који нису у складу са споразумом о нивоу услуге (SLA);
- Недовољно добро пружену услугу од стране добављача;
- Немогућност преласка на алтернативне добављаче због превелике поузданости или прекомерне зависности од тренутног добављача.

The recognized risks in collaboration with suppliers are not highly rated and relate to:

- *Inadequate performance of outsource suppliers in large, long-term outsourcing arrangements (e.g., the lack of detailed checks on the supplier's financial sustainability, delivery capability, and service sustainability);*
- *Acceptance of unjustified or unreasonable supplier business terms;*
- *Inadequate support and services from suppliers that are not in line with the Service Level Agreement (SLA);*
- *Insufficient service quality provided by the supplier;*
- *Inability to switch to alternative suppliers due to over-reliance or excessive dependency on the current supplier.*

DCT прилагођавањем функционалности пружених сервиса према пословним захтевима клијената показује високу адаптабилност и робусност перформанси и компонената пружених услуга у односу на конкретне потребе и захтеве клијента. Редовна преиспитивања и KPI анализе пружених услуга/сервиса (екстерне и интерне провере по ISO и другим сертификацијама) врше се како би се осигурао највиши квалитет испоруке услуга Клијенту.

DCT одржава редовне састанке са клијентима ради анализе квалитета и поузданости пружених услуга/сервиса. Услед потреба клијената, DCT уводи нове технологије и проширује капацитете који доносе унапређење сервиса и нову вредност клијентима – опремање модула 3 и 4, пројекат у току, а тренутно су на продукцији модули 1 и 2 у Државном дата центру.

Ризици у раду са Клијентима и Добављачима су обухваћени и евалуирани Планом митигације ризика, **упркос чињеници да нису високо оцењени.**

DCT demonstrates high adaptability and robustness of performance and service components by customizing the functionality of the services provided to meet the business requirements of clients. Regular reviews and KPI analyses of the services provided (both external and internal checks according to ISO and other certifications) are conducted to ensure the highest quality of service delivery to the client.

DCT holds regular meetings with clients to analyze the quality and reliability of the services provided. In response to client needs, DCT introduces new technologies and expands capacities that enhance services and create new value for clients – such as the ongoing project for equipping modules 3 and 4, with modules 1 and 2 currently in production at the State Data Center.

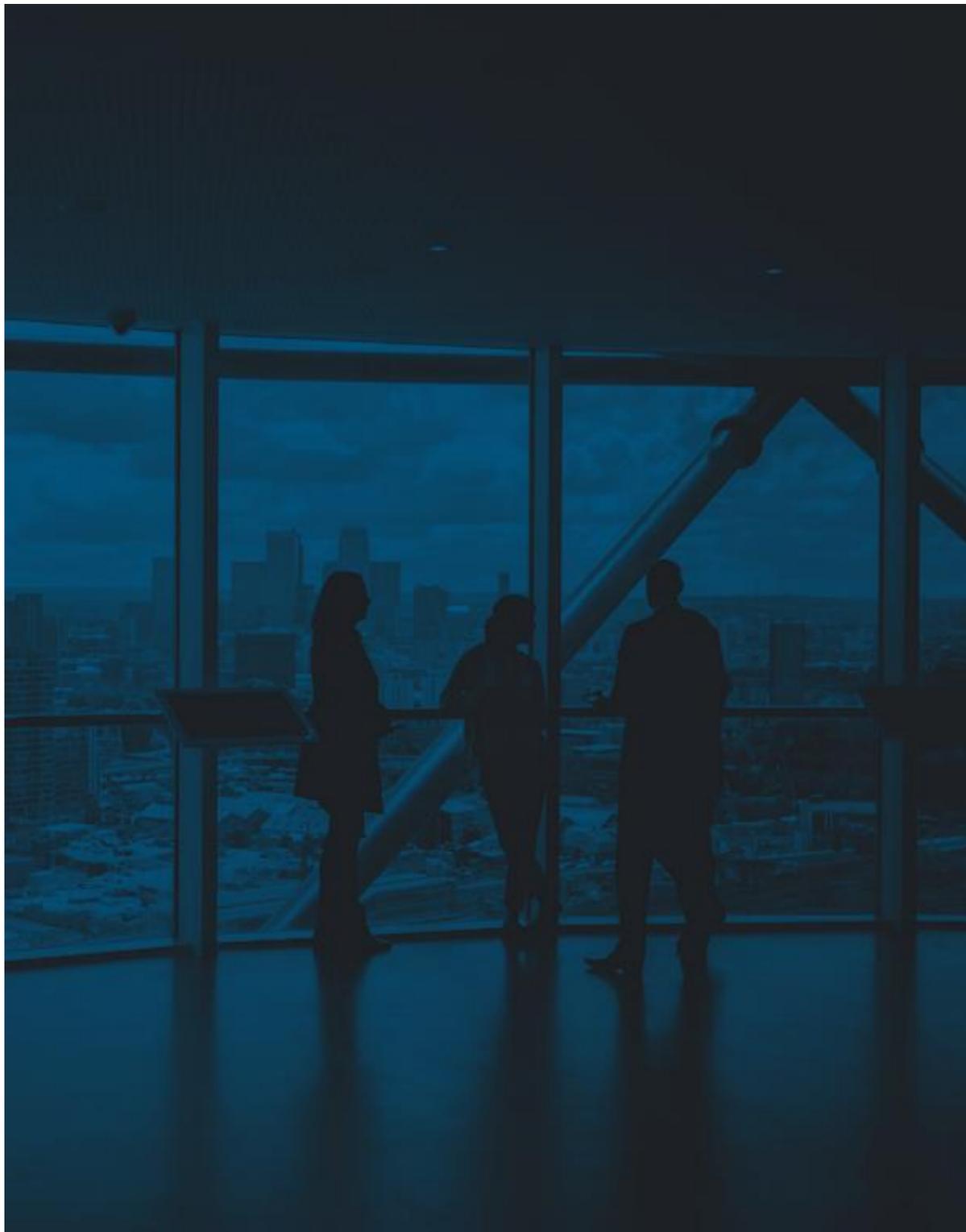
*Risks in working with clients and suppliers are covered and evaluated in the Risk Mitigation Plan, **despite the fact that they are not highly rated.***

Ризици везани за Клијенте тичу се:

- Неплаћања или кашњења у плаћању;
- Банкрота клијента;
- Кашњења клијената са повратним информацијама;
- Негативне рецензије од стране клијената;
- Цурења или злоупотреба података од стране клијената;

The risks associated with clients are related to:

- *Non-payment or delays in payment;*
- *Client bankruptcy;*
- *Delays in receiving feedback from clients;*
- *Negative reviews from clients;*
- *Data leakage or misuse by clients.*

- DCT је свесна да у савременом пословном окружењу постоји низ ризика који могу утицати на њен рад, од економских флукуација до изазова везаних за међуљудске односе и законодавне промене. **Како би умањила ове ризике, компанија примењује ефикасне системе за управљање односима са добављачима и клијентима, користећи јасне и прецизне уговоре, као и редовно праћење њихових перформанси.**

Такође, кроз спровођење механизма за решавање конфликта и транспарентну комуникацију, DCT обезбеђује стабилност својих пословних односа и смањује потенцијалне ризике од несугласица.

DCT препознаје да је друштвена одговорност кључ за одржив раст и дугорочну конкурентност. Репутациони ризик "social washing" је евалуиран и минимизиран Планом митигације ризика, јер свака активност која може бити третирана у оквиру S компоненте је пажљиво анализирана и одобрена само уколико је у потпуности базирана на вредностима, стратегији и процедурама DCT-а.

- *DCT is aware that in today's business environment, there are various risks that can impact its operations, ranging from economic fluctuations to challenges related to interpersonal relationships and legislative changes. **To mitigate these risks, the company implements effective systems for managing relationships with suppliers and clients, using clear and precise contracts, as well as regularly monitoring their performance.***

Additionally, through the implementation of conflict resolution mechanisms and transparent communication, DCT ensures the stability of its business relationships and reduces potential risks of disagreements.

DCT recognizes that corporate social responsibility is key to sustainable growth and long-term competitiveness. The reputational risk of "social washing" has been evaluated and minimized through the Risk Mitigation Plan, as any activity that could be considered within the scope of the Social component is carefully analyzed and approved only if it is fully aligned with the values, strategy, and procedures of DCT.

GOVERNANCE

G КОМПОНЕНТА

Корпоративно управљање

> Корпоративно управљање обухвата системе, принципе и процесе путем којих се предузећа усмеравају и контролишу. За DCT, придржавање добрих принципа корпоративног управљања представља темељ оперативног интегритета компаније.

У контексту ESG-а, корпоративно управљање представља основу за одговорно управљање и етичко доношење одлука, усаглашавајући пословне операције са очекивањима заинтересованих страна. Подстиче поверење организације, осигурава усаглашеност са законима и регулативама и подржава одговорно понашање које користи свим заинтересованим странама. Посвећеност компаније добром управљању одражава се у њеним операцијама, јачајући репутацију DCT-а као одговорног пословног субјекта.

> *Corporate governance encompasses the systems, principles, and processes through which businesses are directed and controlled. For DCT, adherence to sound corporate governance principles forms the foundation of the company's operational integrity.*

In the context of ESG (Environmental, Social, and Governance), corporate governance serves as the cornerstone for responsible management and ethical decision-making, aligning business operations with the expectations of stakeholders. It fosters organizational trust, ensures compliance with laws and regulations, and promotes responsible behaviour that benefits all stakeholders. The company's commitment to strong governance is reflected in its operations, enhancing DCT's reputation as a responsible business entity.

> **Одговорност** је кључни елемент у моделу корпоративног управљања DCT. Компанија обезбеђује да менаџмент делује у најбољем интересу чланова привредног друштва и заинтересованих страна. Руководиоци сектора су одговорни за своје одлуке, што јача интегритет организације, смањује неетичко понашање и јача поверење заинтересованих страна. Компанија је имплементирала робусне интерне контроле, евалуације перформанси и независне ревизије како би додатно подржала одговорност у својим операцијама. Ове праксе су од кључне важности и осигуравају да одлуке компаније буду усаглашене са дугорочним интересима свих заинтересованих страна, подстичући поверење и добре односе. Одговорност у корпоративном управљању је заједничка обавеза између чланова друштва и директора DCT. Директорима је поверено да воде компанију према успеху, док навирају кроз изазове и ризике. У DCT, ова одговорност се огледа у начину на који компанија приступа друштвеним, еколошким и економским питањима, нарочито у својим ESG иницијативама.

Начело независности је од пресудног значаја за структуру корпоративног управљања DCT. **Директори (Данило Савић, Срђан Симовић, Горан Марјановић, Милорад Стојановић, Дарко Шеховић)** су део извршног тима, што помаже у смањењу сукоба интереса и јачању одговорности. Ова структура подржава непристрасност и разноврсност перспектива унутар предузећа, обогаћујући процес доношења одлука и подстичући транспарентност на свим нивоима организације.

Транспарентност у корпоративном управљању DCT је од суштинског значаја за изградњу поверења међу заинтересованим странама, укључујући акционаре, запослене, клијенте и широку јавност. Пружањем јасних и приступачних информација о својим операцијама, финансијским резултатима и процесима доношења одлука, DCT обезбеђује отвореност која подстиче поверење заинтересованих страна. Компанија је посвећена транспарентности у свим својим пословима, обезбеђујући да су све релевантне информације лако доступне онима на које утичу њене активности.

Транспарентност информација о услузи и предузећу је посебно изазовна са аспекта ESG. Наиме, потребно је извагати меру транспарентности да запослени, корисници и заједница буду упознати у правој мери са услугом и деловањем DCT, а да није нарушена поверљивост и безбедност услуге. У ESG извештају компаније, DCT излаже своје циљеве одрживости, текуће стање и планирани напредак ка њиховом остваривању.

> **Accountability** is a key element of DCT's corporate governance model. The company ensures that management acts in the best interests of its shareholders and stakeholders. Sector leaders are responsible for their decisions, which strengthens the integrity of the organization, reduces unethical behavior, and enhances stakeholder trust. The company has implemented robust internal controls, performance evaluations, and independent audits to further support accountability in its operations. These practices are essential to ensuring that the company's decisions align with the long-term interests of all stakeholders, fostering trust and positive relationships. Accountability in corporate governance is a shared responsibility between the members of the company and DCT's directors. The directors are entrusted with leading the company toward success while navigating challenges and risks. At DCT, this responsibility is reflected in how the company addresses social, environmental, and economic issues, particularly within its ESG initiatives.

The principle of independence is critical to DCT's corporate governance structure. **Directors (Danilo Savić, Srđan Simović, Goran Marjanović, Milorad Stojanović, Darko Šehović)** are part of the executive team, helping to minimize conflicts of interest and enhance accountability. This structure supports impartiality and a diversity of perspectives within the company, enriching the decision-making process and promoting transparency at all levels of the organization.

Transparency in DCT's corporate governance is crucial for building trust among stakeholders, including shareholders, employees, clients, and the broader public. By providing clear and accessible information about its operations, financial performance, and decision-making processes, DCT ensures openness that fosters stakeholder trust. The company is committed to transparency across all its activities, ensuring that all relevant information is readily available to those affected by its operations.

Information transparency regarding services and the company itself presents particular challenges from an ESG perspective. Specifically, it is necessary to strike a balance in ensuring that employees, users, and the community are adequately informed about DCT's services and operations, while maintaining the confidentiality and security of the service. In its ESG report, DCT outlines its sustainability goals, current status, and planned progress toward achieving them.

- **Начело правичности** је централно за корпоративно управљање DCT, осигуравајући да све заинтересоване стране буду третиране правично и без предрасуда. То укључује фер третман у областима као што је награђивање, где су награде уско повезане са перформансама и интересима свих заинтересованих страна. Посвећеност DCT правичности се протеже на запослене, клијенте и partnere. Промовишући фер праксе, компанија негује позитивне односе, повећава задовољство запослених и осигурава лојалност купаца. Тиме се јача конкурентска позиција DCT и подржава њена дугорочна одрживост.

Имплементација мера против корупције и мита јача репутацију DCT и подстиче поверење међу инвеститорима, запосленима, клијентима и заједницом. Етичко управљање побољшава кредибилитет DCT на тржишту, доприноси бољим односима са свим заинтересованим странама. Интеграцијом мера против корупције и мита унутар свог ESG оквира, DCT сигнализира своју посвећеност транспарентном, одговорном пословном понашању. Ово не само да помаже у заштити организације од финансијских и репутацијских ризика, већ и јача посвећеност добром управљању, побољшавајући њене дугорочне изгледе.

Снажна структура управљања DCT смањује ризике повезане са корупцијом и промовише фер пословно окружење. Проактивним решавањем тих ризика, DCT подржава одржив пословни модел који је отпоран на изазове. **Ово доприноси способности компаније да се прилагоди променљивим тржишним условима и настави свој позитиван утицај на животну средину и друштво.**

- *The principle of fairness is central to DCT's corporate governance, ensuring that all stakeholders are treated equitably and without bias. This includes fair treatment in areas such as compensation, where rewards are closely linked to performance and the interests of all stakeholders. DCT's commitment to fairness extends to employees, clients, and partners. By promoting fair practices, the company fosters positive relationships, enhances employee satisfaction, and ensures customer loyalty. This strengthens DCT's competitive position and supports its long-term sustainability.*

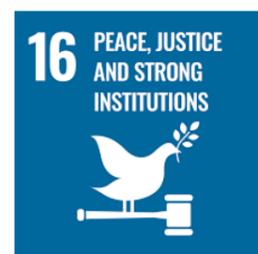
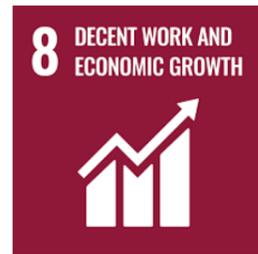
The implementation of anti-corruption and anti-bribery measures enhances DCT's reputation and fosters trust among investors, employees, clients, and the community. Ethical governance improves DCT's credibility in the market, contributing to better relationships with all stakeholders. By integrating anti-corruption and anti-bribery measures within its ESG framework, DCT signals its commitment to transparent and responsible business conduct. This not only helps protect the organization from financial and reputational risks but also strengthens its commitment to good governance, improving its long-term prospects.

*DCT's robust governance structure mitigates corruption-related risks and promotes a fair business environment. By proactively addressing these risks, DCT supports a sustainable business model that is resilient to challenges. **This contributes to the company's ability to adapt to changing market conditions and continue making a positive impact on the environment and society.***

За DCT, ефикасно корпоративно управљање није изолована брига, већ кључни елемент шире ESG стратегије. Придржавање принципа управљања осигурава да се њене еколошке и друштвене иницијативе спроводе са највишим стандардима интегритета, подстичући дугорочну вредност за све заинтересоване стране. Осигуравањем одговорности, транспарентности, правичности и независности, DCT се позиционира као лидер у ESG простору. Посвећеност компаније добрим праксама управљања помаже у изградњи снажне корпоративне културе која вреднује етичко понашање, подстиче иновације и одржава поверење јавности. Ова усаглашеност са ESG принципима додатно јача конкурентску предност DCT, осигуравајући њен континуирани успех и позитиван утицај на пословни свет.

Тематске области као што су: Усаглашеност са законом и прописима, Квалитет и безбедност услуге, Антикорупција, Усаглашеност са плановима и стратешким документима, Управљање и етика су идентификоване као веома значајне теме, и у матрици материјалности сегмент Г броји највише подтема које су означене као веома значајне. DCT је прави пример формулације да без G нема ни S ни E у ESG.

For DCT, effective corporate governance is not an isolated concern, but a key element of its broader ESG strategy. Adherence to governance principles ensures that its environmental and social initiatives are executed to the highest standards of integrity, fostering long-term value for all stakeholders. By ensuring accountability, transparency, fairness, and independence, DCT positions itself as a leader in the ESG space. The company's commitment to good governance practices helps build a strong corporate culture that values ethical behaviour, encourages innovation, and maintains public trust. This alignment with ESG principles further strengthens DCT's competitive advantage, ensuring its continued success and positive impact on the business world.

Thematic areas such as: Compliance with laws and regulations, Service quality and safety, Anti-corruption, Alignment with plans and strategic documents, Governance and ethics, are identified as highly significant topics. In the materiality matrix, Segment G includes the largest number of subtopics marked as highly significant. DCT serves as a prime example of the formulation that without Governance (G), there is neither Social (S) nor Environmental (E) in ESG.

Усаглашеност са законом и прописима је једна од најважнијих тема по оцени интерних и екстерних заинтересованих страна.

DCT се у управљачким процесима ослања на: Закон о привредним друштвима, Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије, Закон о раду, Закон о јавним предузећима, Закон о електронској управи, Закон о безбедности и здрављу на раду, Закон о електронској трговини, Закон о електронском документу, Закон о облигационим односима, Закон о рачуноводству.

Ризици који су идентификовани: непоштовање националних или међународних прописа (нпр. приватност, рачуноводство, производња, заштита животне средине итд.), неусаглашеност са законским променама, намерна незаконита или злонамерна измена података, непостојање јасно дефинисаних обавеза организације у вези са законском регулативом у области заштите животне средине, нису високо оцењени, нису под Планом третмана и минимизовани су:

- Имплементацијом ISO (9001, 27001, 14001, 45001 и 50001) и другим стандардима (EN 50600 – Tier 4, PCI DSS и ISAE 3000 Type II – Service Organisation Control).
- Идентификацијом пословних процеса у оквиру Приручника ISM и израдом шеме главних, управљачких, outsource и процеса подршке.

Compliance with laws and regulations is one of the most important topics, as assessed by both internal and external stakeholders.

DCT relies on the following legal frameworks in its management processes: the Company Law, the Law on the Management of State-Owned Enterprises, the Labour Law, the Public Enterprises Law, the Electronic Government Law, the Occupational Health and Safety Law, the Electronic Commerce Law, the Electronic Document Law, the Law on Obligations, and the Accounting Law.

Identified risks include: non-compliance with national or international regulations (e.g., privacy, accounting, manufacturing, environmental protection, etc.), failure to comply with legal changes, intentional illegal or malicious data modification, and the absence of clearly defined organizational obligations concerning environmental protection regulations. These risks are not highly rated, are not included in the treatment plan, and have been minimized through the following measures:

- *Implementation of ISO standards (9001, 27001, 14001, 45001, and 50001) and other standards (EN 50600 – Tier 4, PCI DSS, and ISAE 3000 Type II – Service Organisation Control).*
- *Identification of business processes within the ISM Manual and the creation of a schematic structure for core, managerial, outsourcing, and support processes.*

Управљачки процеси регулисани су кроз следећа стратешка документа, програме и планове: Политика интегрисаног систем менаџмента, Годишњи програм пословања DCT, Приручник ISM, Стратегија сајбер безбедности, PR стратегија, Дигитална стратегија комуникација, Креативна стратегија комуникација, План управљања отпадом, Правилник о правима узбњивача и поступку узбњивања, Процедура управљања документованим информацијама, Процедура за набавке.

Најкритичнији ризици у примени односе се на усаглашеност одабраних програма и пројеката за имплементацију са корпоративном стратегијом и приоритетима, дугорочну неспојивост нових инвестиционих програма и архитектуре предузећа, неприменљивање у потпуности или делимично примењивање интерних процедура. Сви наведени ризици су ниско оцењени и минимизовани су кроз Стратегије развоја, Годишњи програм пословања, нову организациону структуру и шему систематизације, имплементацију стандарда (ISO и остали), редовне активности ISM тима, интерне и екстерне провере, стандардизовано управљање променама итд.

Систематично праћење перформанси (мониторинг свих компоненти система, праћење и анализа KPI) као основа за спровођење континуалних унапређења пословних процеса су потенцијално позитивни утицаји и могућности овог аспекта на пословање. Ови позитивни утицаји остварени су и кроз стално унапређење интегрисаног система менаџмента (EN 50600 – класа 4 као један од 8 дата центара у Европи, ISO 9001, ISO 27001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, PCI DSS, ISAE 3000 Type II) и израду Годишњег програма пословања за 2024.

Management processes are regulated through the following strategic documents, programs, and plans: the Integrated Management System Policy, DCT's Annual Business Program, the ISM Manual, the Cybersecurity Strategy, the PR Strategy, the Digital Communication Strategy, the Creative Communication Strategy, the Waste Management Plan, the Whistle-blower Rights and Reporting Procedure, the Documented Information Management Procedure, and the Procurement Procedure.

The most critical risks related to implementation are the alignment of selected programs and projects for implementation with the corporate strategy and priorities, the long-term incompatibility of new investment programs with the enterprise architecture, and the incomplete or partial application of internal procedures. All these risks are assessed as low and have been minimized through Development Strategies, the Annual Business Program, the new organizational structure and systematization scheme, the implementation of standards (ISO and others), regular activities of the ISM team, internal and external audits, standardized change management, and so on.

Systematic performance monitoring (tracking all system components, monitoring, and analysis of KPIs) as the foundation for continuous business process improvements represents a potentially positive impact and opportunity for business operations. These positive impacts have been achieved through the continuous improvement of the Integrated Management System (EN 50600 – Tier 4, one of 8 data centres in Europe, ISO 9001, ISO 27001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, PCI DSS, ISAE 3000 Type II) and the creation of the 2024 Annual Business Program.

➤ **Управљање и етика** у предузећу, поред стандардних закона, регулисана је Одлуком о кодексу корпоративног управљања друштва капитала (одлука надлежног министарства), Кодексом понашања запослених DCT (Code of Conduct) и Приручником ISM DCT.

Најкритичнији ризици у примени су: Неадекватно управљање безбедносним инцидентима, изложеност ИКТ система услед непостојања систематичног управљања рањивостима, намерно оштећење софтвера, намерна измена или манипулација софтвером која доводи до погрешних података, намерна измена и манипулација софтвером која доводи до илегалних радњи.

Ризици су умањени сталним софтверским мониторингом над физичким и логичким приступом као и сталним видео надзором просторија у којима је смештена ИКТ опрема и спровођењем редовних анализа у интерној мрежи DCT алатима Qualys и Defender. Усвајање Стратегије сајбер безбедности DCT-а представља потенцијално позитивне утицаје и могућности овог аспекта пословања. DCT је континуирано изложен изазовима и сусреће се са разнородним претњама, малициозним активностима и нападима из сајбер простора на које одговара применом најсавременијих технологија и адекватних мера. Стратегијом су дефинисани принципи концепта сајбер безбедности DCT-а.

➤ **Management and ethics** within the company, in addition to standard laws, are regulated by the *Decision on the Corporate Governance Code for Joint Stock Companies (decision of the relevant ministry), the DCT Code of Conduct, and the ISM DCT Manual.*

The most critical risks in implementation are: inadequate management of security incidents, exposure of ICT systems due to the lack of systematic vulnerability management, intentional software damage, intentional modification or manipulation of software leading to incorrect data, and intentional modification and manipulation of software leading to illegal actions.

These risks are mitigated through continuous software monitoring of both physical and logical access, as well as constant video surveillance of areas housing ICT equipment and regular analysis within DCT's internal network using tools such as Qualys and Defender. The adoption of DCT's Cybersecurity Strategy represents potentially positive impacts and opportunities in this aspect of the business. DCT is continuously exposed to challenges and faces a variety of cyber threats, malicious activities, and cyberattacks, which it addresses by employing the latest technologies and appropriate measures. The strategy defines the principles of DCT's cybersecurity framework.

Антикорупција спада у групу најважнијих тема по оцени интерних и екстерних заинтересованих страна. У управљачким процесима антикорупција је у DCT-у ослоњена на Закон о спречавању корупције и Кодекс понашања запослених DCT (Code of Conduct);

Најкритичнији ризици припадају групи репутационих ризика:

- > Нетранспарентно управљања набавкама – умањен усвајањем и применом Процедуре за набавке
- > Нетранспарентно регрутовања нових кадрова и запошљавање – умањен усвајањем и применом Процедуре за управљање људским ресурсима

Позитивни утицаји и могућности овог аспекта на пословање везују се за **нулту толеранцију на корупцију, транспарентне набавке и транспарентно запошљавање.**

Позитивна пракса је усвајање и примена Правилника о правима узбуњивача и поступку узбуњивања и спровођење набавки у складу са прописаном Процедуром за набавке.

Бирање најбољих понуђача дефинисано је Процедуром и врши се на основу релевантних унапред дефинисаних критеријума (комисија за избор најбоље понуде).

Спровођење регрутације, запошљавања и *Onboardinga* у складу је са Процедуром управљања људским ресурсима. У шеми систематизације дефинисана је позиција Менаџер за управљање квалитетом и контролу процеса – са задацима надгледања, провере и преиспитивања пословних процеса.

Anti-corruption is one of the most important topics, as assessed by both internal and external stakeholders. In DCT's management processes, anti-corruption efforts are based on the Law on the Prevention of Corruption and the DCT Code of Conduct.

The most critical risks belong to the group of reputational risks:

- > *Non-transparent procurement management – mitigated by the adoption and implementation of the Procurement Procedure.*
- > *Non-transparent recruitment and hiring – mitigated by the adoption and implementation of the Human Resources Management Procedure.*

*The positive impacts and opportunities of this aspect on business operations are linked to a **zero-tolerance policy toward corruption, transparent procurement, and transparent hiring processes.***

A positive practice is the adoption and implementation of the Whistle-blower Rights and Reporting Procedure, along with conducting procurement in accordance with the prescribed Procurement Procedure.

The selection of the best suppliers is defined by the Procedure and is carried out based on relevant, pre-defined criteria (evaluation committee for selecting the best offer).

Recruitment, hiring, and onboarding are carried out in accordance with the Human Resources Management Procedure. The organizational structure defines the position of Quality and Process Control Manager, responsible for overseeing, verifying, and reviewing business processes.

Директни економски утицај на пословање DCT-а могу имати: прекиди у пословању (downtime), финансијски губици услед сајбер напада, отказ уговора кључних партнера, зависност од кључних партнера/клијената.

Ризици су ниско оцењени и нису под планом третмана.

The direct economic impact on DCT's operations may arise from: business disruptions (downtime), financial losses due to cyberattacks, termination of contracts with key partners, and dependence on key partners/clients.

These risks are rated as low and are not included in the treatment plan.

DDC Државни Дата Центар

Инфраструктурна подршка дигитализацији у Србији је кључни фактор економског утицаја који је препознат на међународном нивоу. Напредак у овој сфери био би практично немогућ без инфраструктурне подршке највишег нивоа квалитета јер се ради о темељним и основним условима за развој, планирање и реализацију било какве озбиљне стратегије из области дигитализације.

DCT је допринео економском расту града кроз отварање нових радних места, 27 новозапослених у DCT, у току 2024, затим унапређењем сајбер безбедности и усаглашености са регулативама, едукацијом и развојем ИТ кадрова, као и сарадњом са универзитетима ради обављање стручне праксе студената завршних година у DCT-у.

Infrastructure support for digitalization in Serbia is a key factor in the economic impact, recognized at the international level. Progress in this area would be practically impossible without top-level infrastructure support, as it represents the fundamental and basic conditions for developing, planning, and implementing any serious digitalization strategy.

DCT has contributed to the city's economic growth through the creation of new jobs, with 27 new hires in DCT in 2024. It has also advanced cybersecurity and compliance with regulations, fostered the education and development of IT personnel, and collaborated with universities to offer internships for final-year students at DCT.

- > DCT - Data Cloud Technology добитник је награде за посебан допринос развоју привреде региона у сектору услуга за 2024. годину од стране Привредне коморе Србије – Регионалне привредне коморе Шумадијског и Поморавског управног округа. Наша посвећеност квалитету, иновацијама и дигиталној трансформацији препозната је на највишем нивоу!

Директор наше компаније Данило Савић изразио је захвалност поводом пријема овог признања:

„Ова награда за нас представља више од признања – она је потврда да смо на правом путу и подстицај да још амбициозније радимо на испуњењу наше мисије: унапређењу дигиталног света у којем послујемо. Захваљујемо се Привредној комори Србије, нашим партнерима, клијентима и целом DCT/DDC тиму на доприносу и подршци.“

Заједно грађимо будућност!

- > *DCT - Data Cloud Technology has been awarded the special recognition for its contribution to the development of the regional economy in the services sector for 2024 by the Chamber of Commerce of Serbia – the Regional Chamber of Commerce of the Šumadija and Pomoravlje Administrative District. Our commitment to quality, innovation, and digital transformation has been recognized at the highest level!*

The director of our company, Danilo Savić, expressed gratitude upon receiving this award:

“This award represents more than just recognition – it is confirmation that we are on the right path and an encouragement to work even more ambitiously to fulfil our mission: enhancing the digital world in which we operate. We thank the Chamber of Commerce of Serbia, our partners, clients, and the entire DCT/DDC team for their contribution and support. “

Together, we are building the future!

Квалитет и безбедност услуге спадају у групу најзначајнијих тема по оцени интерних и екстерних stakeholder-а.

У циљу одржања највишег нивоа безбедности и квалитета услуге у управљачким процесима DCT се руководи: Законом о електронској трговини, Законом о електронској управи, Приручником ISM DCT, Документацијом по ISO 9001 и ISO 27001, Стратегијом сајбер безбедности, EN 50600 сертификацијом у класу 4 (један од 8 дата центара највише класе у Европи), ISAE 3000 Type II сертификацијом (SOC2), PCI DSS сертификацијом, Процедуром управљања услугама колокације, Процедуром управљања инцидентима.

Ризици су повезани са недостатком разумевања пословања особља што утиче на пружање услуга/квалитет пројеката, употребом нелегалних софтвера за обављање посла, непоштовањем националних или међународних прописа (нпр. приватност, рачуноводство, производња, заштита окружења итд.), недостатком свести о потенцијалним променама у регулативи које могу имати утицаја на пословање, непознавањем нових и важних технолошких трендова, непоштовањем вредности и потенцијала нових технологија, неблаговременим усвајањем и коришћењем нових технологија (функционалност, оптимизација процеса итд), немогућношћу пружања техничке подршке новим пословним моделима.

***Quality and service security** are among the most significant topics as assessed by both internal and external stakeholders.*

In order to maintain the highest level of security and service quality in its management processes, DCT follows: the Law on Electronic Commerce, the Law on Electronic Government, the ISM DCT Manual, Documentation under ISO 9001 and ISO 27001, the Cybersecurity Strategy, EN 50600 Class 4 certification (one of the 8 highest-class data centres in Europe), ISAE 3000 Type II certification (SOC2), PCI DSS certification, the Colocation Service Management Procedure, and the Incident Management Procedure.

***The risks identified** are associated with: lack of understanding of business operations by staff, which impacts service delivery and project quality, use of illegal software for performing tasks, on-compliance with national or international regulations (e.g., privacy, accounting, manufacturing, environmental protection, etc.), lack of awareness of potential regulatory changes that may affect business operations, unfamiliarity with new and important technological trends, failure to recognize the value and potential of new technologies, delayed adoption and use of new technologies (functionality, process optimization, etc.), inability to provide technical support for new business models.*

Ризици су умањени:

- Имплементацијом ISO стандарда,
- Стручним обукама и обукама на подизању свести запослених о кључним перформансама система и стратегијама организације,
- Запошљавањем високо стручних кадрова у складу са Процедуром за управљање људским ресурсима, новом организационом структуром и шемом систематизације,
- Редовним преиспитивањима од стране руководства,
- Интерним и екстерним проверама усаглашености са стандардима и процедурама.

Стварни или потенцијално позитивни утицаји и могућности овог аспекта на пословање су: висока репутациона позиција - лидер на тржишту и једно од кључних чворишта инфраструктурне подршке развоју дигитализације и система вештачке интелигенције у Србији, обезбеђење врхунске ефикасности, сигурности и поузданости у пружању услуга базираних на релевантним међународним стандардима и најбољим праксама у сфери дата центара, обезбеђење сигурности опреме DCT-а и опреме корисника DCT-а кроз спровођење прописаних мера заштите и коришћење савремених сигурносних система, безбедност и квалитет услуга/сервиса на највишем нивоу (највиша класа, Tier 4 по EN 50600 међународном стандарду за дата центре) обезбеђењем највишег степен заштите података.

The risks have been minimized through the

- *Implementation of ISO standards,*
- *Specialized training programs, and raising awareness among employees regarding key system performance and organizational strategies,*
- *Hiring highly skilled professionals in accordance with the Human Resources Management Procedure, implementing a new organizational structure and job classification scheme,*
- *Conducting regular reviews by management,*
- *Internal and external audits ensure compliance with standards and procedures.*

The actual or potentially positive impacts and opportunities of this aspect on business are: *high reputation as a market leader and one of the key hubs of infrastructure support for the development of digitalization and artificial intelligence systems in Serbia, ensuring top-level efficiency, security, and reliability in providing services based on relevant international standards and best practices in the data centre sector, securing the equipment of DCT and its clients by implementing prescribed protection measures and using advanced security systems, maintaining the highest quality of services (Tier 4, as per EN 50600 international standard for data centres), ensuring the highest level of data protection and security.*

СТРАТЕШКЕ ПРЕПОРУКЕ АУТОРА

AUTHOR'S STRATEGIC RECOMMENDATIONS

➤ Интеграција ESG принципа у пословне стратегије постаје све важнија, јер организације теже усаглашавању свог пословања са циљевима одрживости.

Ово је посебно релевантно за компаније попут DCT-а, које препознају значај усвајања одрживих пракси како би се суочиле са еколошким изазовима, подстакле друштвену равнотежу и унапредиле управљачке оквире.

Приоритизовањем ова три стуба — одговорности према животној средини, друштвене одговорности и етичког управљања — компаније могу унапредити своје управљање ризицима, побољшати своју репутацију и осигурати дугорочан успех.

➤ *The integration of ESG principles into business strategies is becoming increasingly important as organizations strive to align their operations with sustainability goals.*

This is especially relevant for companies like DCT, which recognize the significance of adopting sustainable practices to address environmental challenges, foster social equity, and enhance governance frameworks.

By prioritizing these three pillars — environmental responsibility, social accountability, and ethical governance — companies can improve risk management, enhance their reputation, and ensure long-term success.

(1) Интеграција одрживог развоја у пословни модел и стратешка документа

(1) Integration of sustainable development into the business model and strategic documents

Интеграција принципа Животне средине, Социјалних и Управљања (ESG) у пословне моделе нуди низ предности, од побољшања финансијских перформанси до јачег ангажовања заинтересованих страна. Добро развијена ESG стратегија може допринети успеху у неколико кључних области:

- **Раст прихода:** Према PwC-овој 2024. Voice of the Consumer анкети, 80% потрошача је спремно да плати премију од 9,7% за производе који су произведени или набављени на одржив начин.
- **Смањење трошкова:** Усвајањем одрживости, предузећа могу смањити отпад, оптимизовати употребу ресурса и побољшати ефикасност, што води ка уштедама.
- **Регулаторна усаглашеност:** Како ESG регулативе настављају да се развијају, предузећа која проактивно усаглашавају своје пословање са овим стандардима могу смањити ризике у вези са усаглашеношћу, ојачати оперативну отпорност и заштитити свој углед.
- **Повећање продуктивности запослених:** Снажан ESG оквир може привући и задржати најбоље таленте, повећати мотивацију запослених и побољшати укупну продуктивност.
- **Привлачење инвестиција:** Интеграција ESG фактора чини компанију привлачнијом за инвеститоре, посебно оне који приоритетно инвестирају у одржива и одговорна улагања.

The integration of Environmental, Social, and Governance (ESG) principles into business models offers a range of advantages, from improved financial performance to stronger stakeholder engagement. A well-developed ESG strategy can contribute to success in several key areas:

- **Revenue Growth:** According to PwC's 2024 Voice of the Consumer survey, 80% of consumers are willing to pay a premium of 9.7% for products that are sustainably produced or sourced.
- **Cost Reduction:** By embracing sustainability, businesses can reduce waste, optimize resource usage, and improve efficiency, leading to significant cost savings.
- **Regulatory Compliance:** As ESG regulations continue to evolve, companies that proactively align their operations with these standards can mitigate compliance risks, strengthen operational resilience, and safeguard their reputation.
- **Employee Productivity Enhancement:** A strong ESG framework can attract and retain top talent, boost employee motivation, and improve overall productivity.
- **Attracting Investments:** The integration of ESG factors makes a company more attractive to investors, particularly those who prioritize sustainable and responsible investments.

(2) ESG Стратегија у складу UN Global Compact-a

(2) ESG Strategy in line with the UN Global Compact

Стратегија у складу са UN Global Compact пружа свеобухватан оквир који помаже предузећима да интегришу еколошке факторе у своје операције. Овај приступ се фокусира на проактиван ангажман у вези са еколошким изазовима и усаглашавање корпоративних акција са циљевима одрживог развоја

Кључне компоненте такве стратегије су:

- **Поновно опредељивање:** Формална обавеза према еколошким принципима коју је поставио UN Global Compact. Ова обавеза се проглашава од стране руководства (нпр. CEO, Управни одбор), чиме се потврђује посвећеност компаније одрживости и еколошкој одговорности.
- **Процена:** Компаније лидери редовно процењују своје стратегије како би идентификовали и решавали празнине у интерним стратегијама, политикама и праксама. Фокус овде је на транспарентности и интеграцији, где процене иду даље од самог извештавања података и укључују темељне евалуације.
- **Изјава:** Компаније треба да поставе јасне и стратешке еколошке циљеве који ће водити културу и операције организације. Ови циљеви постављају како краткорочне акције, тако и дугорочне аспирације у погледу одрживости.

The strategy aligned with the UN Global Compact provides a comprehensive framework that helps businesses integrate environmental factors into their operations. This approach focuses on proactive engagement with environmental challenges and aligning corporate actions with the Sustainable Development Goals (SDGs).

The key components of such a strategy include:

- **Recommitment:** A formal commitment to the environmental principles set by the UN Global Compact. This commitment is declared by leadership (e.g., CEO, Board of Directors), affirming the company's dedication to sustainability and environmental responsibility.
- **Assessment:** Leading companies regularly assess their strategies to identify and address gaps in internal strategies, policies, and practices. The focus here is on transparency and integration, where assessments go beyond mere data reporting and involve thorough evaluations.
- **Statement:** Companies should set clear and strategic environmental goals that will guide the organization's culture and operations. These goals encompass both short-term actions and long-term sustainability aspirations.

**BUSINESS
ENGAGEMENT**

Ангажман: Компанија треба активно да се ангажују у јавним политикама како би покренуле значајне промене у вези са заштитом животне средине. То укључује формирање јавно-приватних партнерстава, утицање на глобалну агенду климатских промена и решавање еколошких изазова. Кључне области ангажмана су:

- > **Изградња коалиција:** Сарадња са надлежним министарствима, предузећима и цивилним друштвом како би се решавали кључни еколошки проблеми,
- > **Разумевање утицаја политика:** Препознавање утицаја јавних политика на привреду и усаглашавање пословних стратегија са регулаторним трендовима,
- > **Подстицање иновација:** Подстицање иновација које надмашују регулаторне захтеве, како би се поставили нови стандарди одрживости,
- > **Извођење:** Компанија треба да имплементира снажне интерне системе управљања како би се бавиле најважнијим еколошким питањима релевантним за њихове операције. Ови системи су кључни за мерење и постизање перформанси у области заштите животне средине
- > **Евалуација:** Редовна евалуација омогућава компанијама да прате своју еколошку перформансу, идентификују области за побољшање и поделе најбоље праксе.

Engagement: The company should actively engage in public policies to drive significant changes related to environmental protection. This includes forming public-private partnerships, influencing the global climate agenda, and addressing environmental challenges. Key areas of engagement include:

- > **Building Coalitions:** Collaborating with relevant ministries, businesses, and civil society to address key environmental issues.
- > **Understanding Policy Impact:** Recognizing the impact of public policies on the economy and aligning business strategies with regulatory trends.
- > **Fostering Innovation:** Encouraging innovations that surpass regulatory requirements in order to set new sustainability standards.
- > **Implementation:** The company must implement strong internal management systems to address the most critical environmental issues relevant to their operations. These systems are essential for measuring and achieving performance in environmental protection.
- > **Evaluation:** Regular evaluation allows companies to track their environmental performance, identify areas for improvement, and share best practices.

Идентификација могућности за побољшање:
Препознавање области са slabим резултатима и прилагођавање стратегија у складу са тим.

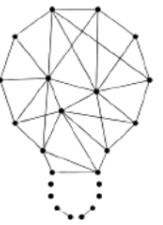
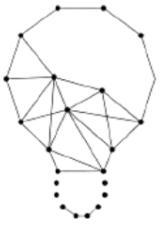
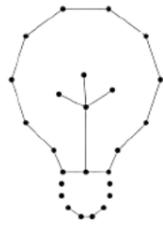
- **Дељење успешних тактика:** Документација и дељење ефикасних стратегија са другим организацијама како би се подстакао напредак у целој индустрији.
- **Антиципација:** Предузеће треба да се припреми за будуће тржишне трендове и изазове развијањем флексибилних стратегија.
- **Проактивни развој стратегија:** Коришћење алата као што је планирање сценарија за креирање адаптивних еколошких стратегија.
- **Утицање на трендове:** Обликовање будућих еколошких стандарда кроз активно учешће у дискусијама о јавним политикама.
- **Изградња дугорочне отпорности:** Обављање пословања на начин који осигурава одрживост и способност да се пређу неизвесности.
- **Дисеминација:** Компанија треба да ефикасно комуницира своје еколошке ризике, стратегије и напредак са свим заинтересованим странама, обезбеђујући транспарентност и одговорност у својим напорима за одрживост. Веома је важно ажурно и тачно информисање на site-у и друштвеним мрежама предузећа по свим питањима.

Праћењем ових принципа, DCT може успешно интегрисати ESG стратегију, подстичући и еколошку одговорност и пословни раст.

Identification of Improvement Opportunities:
Recognizing areas with weak performance and adjusting strategies accordingly.

- **Sharing Successful Tactics:** *Documenting and sharing effective strategies with other organizations to encourage progress across the industry.*
- **Anticipation:** *The company must prepare for future market trends and challenges by developing flexible strategies.*
- **Proactive Strategy Development:** *Using tools like scenario planning to create adaptive environmental strategies.*
- **Influencing Trends:** *Shaping future environmental standards through active participation in public policy discussions.*
- **Building Long-term Resilience:** *Conducting business in a way that ensures sustainability and the ability to navigate uncertainties.*
- **Dissemination:** *The company should effectively communicate its environmental risks, strategies, and progress to all stakeholders, ensuring transparency and accountability in its sustainability efforts. It is crucial to keep the company's website and social media up to date and accurately inform on all matters.*

By adhering to these principles, DCT can successfully integrate an ESG strategy, fostering both environmental responsibility and business growth.

(3) Компонента унапређења: DEI иницијативе (Диверзитет, Равнотежа и Инклузија)

(3) *Improvement Component: DEI Initiatives (Diversity, Equity and Inclusion)*

➤ Родни диверзитет на највишим нивоима руководства игра кључну улогу у обликовању целокупног диверзитета унутар организација. Компаније које имају жене на извршним или управљачким позицијама обично имају најсврхисходније и најразноврсније одборе, што наглашава позитиван утицај инклузивног лидерства. Истраживања су доследно показала јаку повезаност између већег учешћа жена у лидерству и повећане профитабилности.

У одбору директора DCT-а су заступљене само особе мушког пола.

Диверзификовани тимови лидера доносе различите перспективе и идеје, што води ка бољим одлукама у поређењу са хомогеним групама.

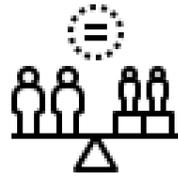
Пословни аргумент за родну равнотежу је сложен и зависи од контекста, а не може се универзално применити. Иако су користи јасно видљиве, фактори као што су организациона култура и регионалне разлике могу утицати на резултате. На пример, унапређење родне равнотеже у ЕУ могло би довести до повећања БДП-а по глави становника од 6,1% до 9,6% до 2050. године, што би значило додатних 1,95 до 3,15 трилиона евра. Овај економски раст створио би и 10,5 милиона нових радних места до 2050. године, што би користило и женама и мушкарцима, према CCSM Certificate for Corporate Sustainability Management компаније Sustineri.

➤ *Gender diversity at the highest levels of leadership plays a crucial role in shaping overall diversity within organizations. Companies with women in executive or managerial positions tend to have more purposeful and diverse boards, highlighting the positive impact of inclusive leadership. Research consistently shows a strong correlation between higher female participation in leadership roles and increased profitability.*

Currently, the board of directors at DCT consists solely of male members.

Diversified leadership teams bring a variety of perspectives and ideas, leading to better decision-making compared to homogeneous groups.

The business case for gender balance is complex and context-dependent, and cannot be universally applied. While the benefits are clearly evident, factors such as organizational culture and regional differences can influence the outcomes. For example, improving gender balance in the EU could lead to an increase in GDP per capita by 6.1% to 9.6% by 2050, translating into an additional 1.95 to 3.15 trillion euros. This economic growth would also create 10.5 million new jobs by 2050, benefiting both women and men, according to the CCSM Certificate for Corporate Sustainability Management by Sustineri company.

Упркос недавном напретку, недовољна заступљеност жена на корпоративним одборима и на вишим позицијама и даље представља изазов за многе државе чланице ЕУ и земље кандидате. Усвајање Директиве о родној равнотежи на корпоративним одборима 2022. године означило је значајан корак ка решавању овог проблема. Директива налаже да котиране компаније широм ЕУ морају имати најмање 40% нестраначких директора (НЕД) или 33% свих чланова одбора (укључујући и НЕД и извршне директоре) из недовољно заступљеног пола до јуна 2026. године.

DEI иницијативе (Диверзитет, Равнотежа и Инклузија) постале су кључни део организационих стратегија, подстичући фер третман, иновације и позитивну радну културу. Евалуација ефикасности ових иницијатива је од есенцијалног значаја за идентификацију области које треба побољшати, праћење напретка и обезбеђивање одговорности. Различити подаци и оквири нуде структуриране приступе за организације како би процениле своје DEI напоре.

До октобра 2023. године постигнут је значајан напредак међу највећим котираним компанијама у ЕУ у погледу испуњавања циљева родне равнотеже утврђених Директивом ЕУ о женама у одборима. Готово 40% (229 од 561) компанија у узорку Европског института за родну равнотежу (EIGE) већ је постигло циљеве Директиве о родној равнотежи, имајући најмање 40% нестраначких директора оба пола. Такође, скоро 60% (321 од 561) ових компанија испуњава минимални праг од 33% родне заступљености међу свим члановима одбора, укључујући и извршне и нестраначке директоре. Ови подаци одражавају растући моментум ка доношењу одлука које укључују родну равнотежу и позитиван утицај обавезних мера у постизању равнотеже у репрезентацији на највишим нивоима корпоративног управљања. До 2020. године, заступљеност жена у одборима највећих котираних компанија у југоисточној Европи значајно се разликовала од просека ЕУ. Међутим, одређене земље у региону и даље значајно заостају у односу на просек ЕУ. На пример, Словенија има 23,5% женских представника у одборима, док Црна Гора и Србија имају 19% и 18,2%, респективно, што указује на трајне изазове у постизању родне равнотеже. Босна и Херцеговина, са само 14,3% жена на местима у одборима, има најнижу заступљеност међу анализираним земљама, показујући значајан јаз у родној разноврсности на нивоу лидерства.

Despite recent progress, the underrepresentation of women on corporate boards and in senior positions continues to be a challenge for many EU member states and candidate countries. The adoption of the 2022 Directive on Gender Balance in Corporate Boards marked a significant step toward addressing this issue. The directive mandates that listed companies across the EU must have at least 40% non-executive directors (NEDs) or 33% of all board members (including both NEDs and executive directors) from the underrepresented gender by June 2026.

DEI (Diversity, Equity, and Inclusion) initiatives have become a key part of organizational strategies, fostering fair treatment, innovation, and a positive work culture. Evaluating the effectiveness of these initiatives is crucial for identifying areas for improvement, tracking progress, and ensuring accountability. Various data and frameworks provide structured approaches for organizations to assess their DEI efforts.

By October 2023, significant progress had been made among the largest listed companies in the EU in terms of meeting the gender balance targets set by the EU Directive on Women in Boards. Nearly 40% (229 out of 561) of companies in the sample from the European Institute for Gender Equality (EIGE) had already achieved the Directive's targets, having at least 40% non-executive directors of both genders. Furthermore, almost 60% (321 out of 561) of these companies met the minimum threshold of 33% gender representation among all board members, including both executive and non-executive directors. These figures reflect the growing momentum toward decision-making that includes gender balance and the positive impact of mandatory measures in achieving representation balance at the highest levels of corporate governance. By 2020, the representation of women on the boards of the largest listed companies in Southeast Europe significantly lagged the EU average. However, certain countries in the region continue to fall behind the EU average. For example, Slovenia has 23.5% female representation on boards, while Montenegro and Serbia have 19% and 18.2%, respectively, highlighting ongoing challenges in achieving gender balance. Bosnia and Herzegovina, with only 14.3% women on boards, has the lowest representation among the analysed countries, showing a significant gap in gender diversity at the leadership level.

(4) Показатељи успешности (KPI) за праћење имплементације ESG стратегије

(4) KPIs for Monitoring ESG Strategy Implementation

Најрелевантнији KPI-јеви разликују се по секторима. У софтверској индустрији, развој талената и иновације представљају кључне показатеље успешности. Имплементација ESG принципа у свакодневним операцијама захтева праћење следећих KPI-јева:

The most relevant KPIs vary by sector. In software and IT, talent development and innovation are key performance indicators. Implementation of ESG in daily operations requires KPIs such as:

ЕКОЛОШКИ:

Емисије угљен-диоксида – Количина гасова са ефектом стаклене баште које компанија емитује, обично се мери у метричким тонама CO₂ еквивалената.

Потрошња енергије – Количина енергије коју компанија користи, обично се мери у мегават-часовима (MWh).

Употреба воде – Количина воде коју компанија користи, обично се мери у кубним метрима (m³).

Произведени отпад – Количина отпада коју компанија производи, обично се мери у метричким тонама.

ENVIRONMENTAL:

- > **Carbon emissions** – The amount of greenhouse gases the company is emitting, typically measured in metric tons of CO₂ equivalent.
- > **Energy consumption** – The amount of energy the company is using, typically measured in megawatt hours (MWh).
- > **Water use** – The amount of water the company is using, typically measured in cubic meters (m³).
- > **Waste generated** – The amount of waste the company is producing, typically measured in metric tons.

ДРУШТВЕНИ

Разноликост и инклузија – Састав радне снаге у компанији, укључујући пол, расу и старосну структуру.

Радна пракса – Политике и праксе компаније које се односе на права и безбедност радника; одговор на ванредне ситуације; просечно радно време и исплаћене зараде; ниво зарада.

Људска права – Политике и праксе компаније у вези са људским правима, као што су присилни рад, дечји рад и дискриминација, као и број пријава за дисциплинске мере и дискриминацију.

Здравље и безбедност – Мере које компанија предузима како би заштитила здравље и безбедност радника и заједнице – несреће (повреде, обољења, материјална штета) и блиски случајеви, учесталост повреда са изгубљеним радним временом, стопа инцидената и тежина повреда.

SOCIAL

- > **Diversity and inclusion** – The composition of a company's workforce, including factors such as gender, race, and age.
- > **Labour practices** – The company's policies and practices related to workers' rights and safety; emergency response to incidents; average working hours and wages paid; wage levels.
- > **Human rights** – The company's policies and practices related to human rights, such as forced labour, child labour and discrimination, incidences of disciplinary and discrimination complaints.
- > **Health and safety** – The measures taken by the company to protect the workers' and communities' health and safety – accidents (injuries, ill-health, property damage) and near misses, lost time injury frequency, incidence, and severity rates.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ

Транспарентност и извештавање –
Ниво транспарентности компаније у објављивању финансијских и нефинансијских информација.

Разноликост управног одбора –
Пол и друге карактеристике чланова управног одбора компаније.

Однос плате извршног директора и просечне плате запослених – Однос плате генералног директора и просечне плате запослених у компанији.

Усклађеност са законима и прописима – Историјат компаније у погледу поштовања релевантних закона и прописа.

GOVERNANCE

- > **Transparency and disclosure –**
The company's level of transparency in reporting financial and non-financial information.
- > **Board diversity –** *The gender and other characteristics of the company's board members.*
- > **Executive pay ratio –** *The CEO pay to median employee pay ratio.*
- > **Compliance with laws and regulations –** *The company's track record of compliance with the relevant laws and regulations.*

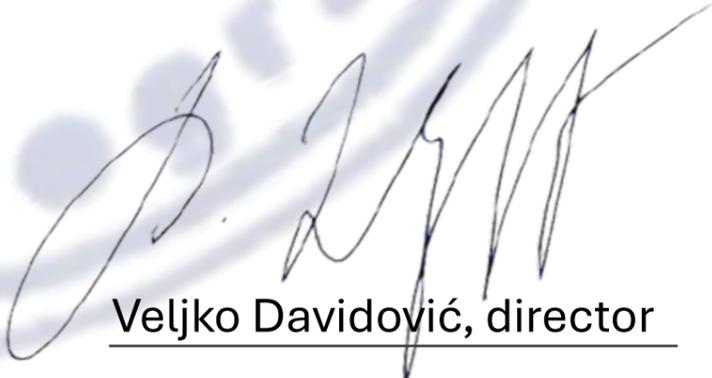

- > ESG извештаји су се развили од нечега што је било означено као "nice to have" до централизоване теме која се расправља у различитим сферама. Друштво све више испитује корпоративне праксе, док државне институције, доносиоци политика и регулатори разматрају везу између ESG фактора и финансијских и општих перформанси компанија. Добровољне ESG извештаје израђују привредни лидери, а оквири и стандарде развијају организације као што су индустријске групе, НВО и међународна тела. Ови оквири пружају принципе и смернице које компаније треба да следе када извештавају о својим ESG праксама.
- > *ESG reports have evolved from being considered a "nice to have" to becoming a central topic of discussion across various sectors. Society is increasingly scrutinizing corporate practices, while government institutions, policymakers, and regulators are examining the connection between ESG factors and companies' financial and overall performance. Voluntary ESG reports are prepared by business leaders, with frameworks and standards developed by organizations such as industry groups, NGOs, and international bodies. These frameworks provide principles and guidelines that companies should follow when reporting on their ESG practices.*

**Тим консултантске куће Casa Forte doo, Beograd
је реализовао обуку „ИТ са ЕСГ на ТИ“ и израдио извештај**

The education training "IT with ESG to TI" was conducted and a report was prepared by the consulting company Casa Forte ltd, Belgrade

- › Вељко Давидовић, Senior Consultant, професор ван радног односа
Veljko Davidović – Senior Consultant, Adjunct Professor
- › Биљана Лазаревић, Senior Consultant, професор ван радног односа
Biljana Lazarević – Senior Consultant, Adjunct Professor
- › Проф. др Дејан Јовановић, Consultant Центра за зелену економију
Prof. Dr Dejan Jovanović – Consultant, Center for Green Economy; Full Professor, PhD
- › Проф. др Немања Лојаница, Consultant Центра за зелену економију
Prof. Dr Nemanja Lojanica – Consultant, Center for Green Economy; Full Professor, PhD
- › Проф. др Косана Вићентијевић
Prof. Dr Kosana Vićentijević – Full Professor, PhD
- › Проф. др Ернест Влачић
Prof. Dr Ernest Vlačić – Full Professor, PhD
- › Проф. др Лидија Барјактаровић
Prof. Dr Lidija Barjaktarović – Full Professor, PhD
- › Душица Поповић – Правни саветник
Dušica Popović – Legal Advisor
- › Филип Давидовић, Менаџер за сајбер безбедност
Filip Davidović – Cyber security manager
- › Катарина Давидовић, Менаџер пројекта
Katarina Davidović – Project Manager
- › Лука Грујић, студент-практикант
Luka Grujić – Student Intern
- › Јанко Урошевић, студент-практикант
Janko Urošević – Student Intern
- › Емилија Дојчиновић, графички дизајнер
Emilija Dojčinović, graphic designer

Veljko Davidović, director